

DIRVA

Nr. 32

Kovas-March 17, 1961

Cleveland, Ohio

Deltuvos obuoliai kenkia 'tautų draugystei'

Lietuvos kolchozų vadovai, norėdami prasimanyti pinigų kolchozų (arba ir savo asmeniškoms), obuolius parduoti veža į Rusijos miestus kartais daugiau kaip už 1000 kilometrų. Tam vartoja, žinoma, kolchozinius sunkvežimius. Obuolius pardavinėja turguose (kuriuos dabar Maskvos valdžia užsimojo "sukooperatyvinti", tai yra, atimti iš jų "privatininkiskai spekuliacinį" pobūdį).

Tokia prekyba vertėsi ir Deltuvos apylinkės kolchozo ("Lenino kelio") pirmininkas J. Kondratas, šiaip jau geras komunistas, buvęs raudonarmietis, turįs gerai suprasti "tautų draugystės" idėją. Tačiau jos ar jo atstovai Maskvoje pasielgė nedraugiškai, nes paprašė iš maskviečių po 16 rublių (pernykščių) už kilogramų deltuvinių obuolių. Vyresniosios seserys rusės Maskvoj pasipikino. Esą, broliai bulgarai atveža obuolių po 8 rublius kilogramą.

Dabar Kondratui yra išaiškinta, kad šitaip prekiauti su vyresniaisiais broliais ir seserimis negražu. Daugiau jis į Maskvą ar pavolgę obuolių nevežs, nes "vienintelis teisingas kelias prekiauti su broliškomis respublikomis yra valstybinė ir kooperatinė prekyba". Nes, esą, "per ją ir rusas, ir ukrainietis, ir kazachas mums dosniai siunčia savo gaminius". Aseit, valstybė nustato, kiek mažesnis brolis gali iš didesniojo už savo gaminį prašyti ir kiek už jo gaminį mokėti...

LIKVIDUOJAMI TURGŲS

Ligi šiol visoj Sovietijoje tebebuvo praktikuojami žemės ūkio gaminių turgūs. Juose beveik visai senoviška tvarka žmonės galėdavo pirkti kiaušinių, pieno, sviesto, grietinės, obuolių ir kitokių daugiausia maisto gaminių. Pardavėdavo tuos dalykus daugiausia privati gamintojai, turintieji "arų", tai yra tuos 15-kos, 25-kių ar 60-ties arų dydžio sklypelius. Bet ir kolchozai atveždavo į turgus parduoti savo produktų. Kai kurie turguose jau buvo įsitaisę

net nuolatines pastogėles prekėms išdėstyti. Kainos čia vyravo maždaug laisvos, aukštesnės, negu "laisvojo" valstybinio supirkinėjimo kainos.

Turgūs buvo nemenki konkurentai "valstybiniams supirkimams". Maskvos Maskvos valdžia dabar nutarė juos "sutvarkyti". Esą, žmonės neracionaliai darbą ir lėšas važinėdami ar vaikščiodami į tolimus turgus ir tenai gaišdami. Nuo šiol jie bus nuo to nemalonus išgelbėti, nes "žemės ūkio produktų atliekų realizavimas" dabar bus paverintas. Būtent, tas "atliekas" (tai yra, gaminius, kurie kolchozų ir paskirų žmonių rankose dar atlieka nuo rekvizicijų) dabar pavedama supirkinėti ir padavinėti tik vadinamosioms vartojų kooperacijos organizacijoms. Iš paskirų asmenų kooperatyvai pirsia "kainomis pagal susitarimą", o iš kolchozų — komiso pagrindais. Turgavietėse tuos produktus dabar pardavinės tik kooperatyvų pardavinėtojai. Pardavimo kainas nustatys kooperatyvų valdybos. Taigi, turgavietės pasiliks, bet tiesioginio kontakto tarp gamintojo ir vartotojo juose nebebus, nes į jų tarpą ateina "socialistinis" tarpininkas — valstybės kontroliuojamas (kooperatininko vardu pakrikštytas) agentas.

SUKAKTUVES ATSVENTE IR J. GRYBAUSKAS

J. Grybauskas, vienas iš B. Sruogos ir A. Olekos-Zinlinskio auklėtinių (vadinamosios "Jaunųjų Teatro" grupės, buvęs dramos aktorius, dabar išėjęs į operos režisierius, vasario gale minėjo 30 metų scenos darbo sukaktį. Tai sukaktis nuo pirmojo "Stedros" spektaklio universiteto salėje. "Stedra" buvo studentų teatrinė draugija, prof. B. Sruogos vadovaujama teatro meno teoriją studijavusių studentų būrelis.

PATAIKONISKIAUSIAS PAREISKIMAS

T. Tilvytis kadai turėję talentą benaudoja pataikavimo meno srityje. Štai vie-

nas iš vėliausių jo "laimėjimų" tame mene:

"Taika — šventas žodis... Tą žodį kadaise paskelbė didysis proletariato vadas V. Leninas, šiandien skelbia jo sukurtoji Komunistų partija ir didžioji Tarybų valstybė, į pasaulį asmeniškai ji neša draugas N. Chruščiovas".

(Iš T. Tilvyčio, kaip respublikinio taikos gynimo komiteto pirmininko, pareiškimo "TASS-ELTOS" korespondentui).

LEKTUVAI TIK "VYRESNIESIEMS BROLIAMS"

Lietuvoje jau kuris metas vartojami lektuvai, kuriems žemės plotams tręšti ar prieš vabzdžius kenkėjus skirtiems chemikalams purkšti. Tačiau ir ta "specialios paskirties aviacinė grupė" lietuviams uždara. Tos grupės vyr. inžinierius Lietuvoje yra N. Pankovas. Lakūnų pavardės irgi tik rusiškos. (LNA)

Amerika išvien su Sovietija prieš Portugaliją

Jungtinės Amerikos Valstybės, atstovaujamos amb. Adlai Stevenson, padarė nelauktą užsienių politikos posūkį. Saugumo Tarybos posėdyje pritardamos Sovietijos reikalavimams. Šis žygis, kaip "New York Times" pastebi, reiškia prez. Kennedžio administracijos nusisukimą nuo ankstesnės JAV politikos kolo-

lizmo klausimuose. Proga suteikė praeitą mėnesį trijų valstybių — Libėrijos, Ceilono ir Jungt. Arabų Respublikos — įteiktas, bet tik šio mėnesio viduryje, Saugumo Tarybos pirmininkavimą perėmus amb. Stevensonui, darbotvarkėn įtrauktas skundas dėl, palyginti, menko masto rasinių neramumų Portugalijos kolonijoje Angoloje (čia pastebėtina, kad Angolos klausimas kai kurių valstybių pradėtas kelti Jungt. Tautose praeitą rudenį, bet neturėta aiškaus pagrindo,

Clevelando Laimutės draugovės skautės su draugininke Nijole Garlaite, laimėjusios premiją už gražiausiai išpuoštą stalą Kaziuko mugėje, kuri įvyko Clevelande Lietuvių salėje kovo 12 d. Nuotraukoje prie gražiomis tautinėmis lėlėmis apdėto stalo stovi (iš kairės): D. Čiurlionytė, draugininkė N. Garlaitė, R. Juškėnaitė ir V. Mockutė.

J. Garlos nuotrauka

Uždare Lietuvos pasiuntinybę Brazilijoje

Associated Press pranešimu, Brazilijos vyriausybė kovo 14 d. atšaukė Lietuvos ir Latvijos pasiuntinių kredencialus.

Diplomatiniuose sluoksniuose tikima, kad tai buvusi Maskvos sąlyga, prezidento Quadros tariamai neutraliam režimui siekiant užmegsti diplomatinis santykius su Sovietija. Pasiun-

tinybių uždarymu Brazilija formaliai pripažino Pabaltijo valstybes integralinėmis Sovietijos dalimis.

Žinios apie pasirošimus uždaryto Pabaltijo pasiuntinybes pradėjo skliti, kai naujasis prezidentas, vos tik perėmęs pareigas, įsakė iširti Pabaltijo pasiuntinių kredencialų klausimą. Tų žinių paveikti, telegramomis Brazilijos vyriausybė reagavo laisvajame pasaulyje gyvenančiais pabaltiečiais ir jų organizacijoms. Eilę žygių atliko Pavergtųjų Tautų Seimo nariai. Būdinga, kad vasario 21 d., Pavergtųjų Tautų Seimo pirmininkui su ryšininku atsilankius Brazilijos ambasadoje prie Jungt. Tautų ir kalbantis su ambasados politiniu patarėju, pastarasis ramino, jog Brazilijos pasirošimai užmegsti diplomatinis santykius su Sovietija, bet kartu pripažįsta ir Pabaltijo atstovy-

bes.

Brazilijos užs. reik. ministerijos kalbėtojas pareiškė, kad pasiuntiniams, kurių kredencialai atšaukti, bus leista pasilikti Brazilijoje.

MASKVA DISKRIMI- NUOJA AFRIKOS STUDENTŲS

Septyni Somalijos studentai, kurie neseniai grįžo iš studijų Maskvos universitete, Somalijos vyriausybei įteikė skundą dėl rasinės diskriminacijos Sovietijoje. Jie pareiškė, kad komunistų agentai juos įvilioję Sovietijoje, klaidingai nušviesdami faktus. Ten jie turėję gyventi blogiau už gyvulius. Sovietinės įstaigos juos prievarta laikiusius atskirtus nuo rusų ir kitų užsieniečių studentų. Prieš įžeidinėjimus afrikiečiai studentai yra beginkliai.

Pietų Afrika išstoja iš britų bendruomenės

Tris dienas trukę karščiausi britų tautų bendruomenės konferencijų istorijoje debatai dėl Pietų Afrikos Unijos rasinės politikos pasibaigė premjero Verwoerdo pareiškimu, kad Pietų Afrikos Unija išstosi iš britų tautų bendruomenės.

Pietų Afrika buvo kartu su Kanada, Australija ir Naująja Zelandija viena iš britų tautų bendruomenės steigėjų, kai 1934 metais jos parlamentas priėmė vadinamą Westminsterio Statutą, kuriuo savivalda turinti dominija buvo proklamuota lygiateisiu bendruomenės nariu, palaikančiu laisvus ryšius su kitais nariais, kuriuos jungia bendra ištikimybė karališkajam britų imperijos vainikui.

Dabartinis Pietų Afrikos Unijos žingsnis, nors ir buvo iš dalies laukiamas, nustebino daugumą stebėtojų. Vėliau premjeras Verwoerdas pareiškė, kad įvykiai, "privertę jį griebtis tokio apgailėtino žygio", reiškia britų tautų bendruomenės iširimo pradžią. "Tokia laisva sąjunga negalės išsilaikyti", aiškino jis, "jeigu atskirų valstybių lyderiai, vietoj sprendžiant bendras problemas, ir toliau kišis į savo kaimynų naminius reikalus, savo konferencijose užsiimdinėdami kitų narių

puolimais".

Britų tautų bendruomenės krizė, kuri pradėjo dėti po paskutinės konferencijos 1960 metų pavasarį, baigėsi premjero Macmillano ir britų kabineto pralaimėjimu. Macmillanas iki paskutinio momento ieškojo kompromiso, kuris leistų Pietų Afrikos Unijai pasilikti britų tautų bendruomenėje, bet Indijos, Ganos ir Nigerijos vadovaujama grupė reikalavo daugiau, negu viešo apartheido politikos pasmerkimo — jie siekė, kad Verwoerdas pasižadėtų atsiskirti tos politikos.

Premjero Verwoerdo pareiškimas, kaip aiškinama, dar nereiškiąs Pietų Afrikos Unijos išbėgimo iš konferencijos. Tikima, kad ji liks britų tautų bendruomenės nariu iki gegužės 31, kada dominija taps respublika.

Nuomonės apie premjero Verwoerdo žygio pasekas stebėtojų tarpe yra nevienodos. Vieni tiki, kad Verwoerdo vyriausybė susilauksianti didelės krizės, ypač kai pasibaigs britų tautų bendruomenėje veikiančios savitarpinės prekybos privilegijos. Kiti spėlioja, kad dabartinė nacionalistų partijos vyriausybė galinti net sustiprėti.

KAIRĖJE: Aktyvi New Jersey lietuvių veikėja, ALTo vicepirmininkė Izabelė Dilienė, draugiškam pokalbiui su New Jersey gubernatoriumi Robert Meyneriu priminė jam tragišką Lietuvos padėtį.

Vyt. Maželio nuotrauka

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

EMERSON RADIO OF OHIO

EMERSON RADIOS, STERIO
AIR CONDITIONERS, DUMONT T. V.

4300 Euclid Ave.

HE 1-1822

GREETINGS and BEST WISHES

SURPLUS VALUE CENTER

13107 ST. CLAIR AVE.

UL 1-5116

GREETINGS and BEST WISHES

JOHN LARSEN REALTY

Realtors

4169 Pearl Road

SH 1-3448

GREETINGS and BEST WISHES

BERNIE MULL-MULIOLIS INSURANCE CO.

GENERAL INSURANCE OF ALL TYPES

3101 Euclid Ave.

Call HE 2-0840

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People HILCREST MEMORIAL PARK CEMETRY ASSOCIATION

AURORA and RICHMOND ROADS
Phone BE 2-0035

GREETINGS and BEST WISHES

THE OHIO SANITARY SPECIALTY CO.

PLUMBING, HEATING, SHEET METAL AND
ROOFING SUPPLIES

6000 Euclid Ave.

Call EX 1-0500

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai visiems
lietuviams

A-TA-Z PLUMBING CO.

YOUR PLUMBING SERVICE BY THE YEAR

3528 St. Clair Ave.

EX 1-8052

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Žmogus, kuris išgelbėjo Londoną... (22)

DIDŽIAUSIAS PERGYVENIMAS

Likus penkioms minutėms ligi traukinio atėjimo, automobilis su veikiančiu motoru stovėjo netoli stoties durų. Abusargybiniai laikė šūviui paruoštus revolverius. Micheliui nebuvo pagrindo bijoti, jei Guillardas laikytųsi taisyklės: nesustoti, nesidairyti, įsijungti. Michelis nebūtų atvykęs jo pasitikti, bet ramiai žingsniuoti Jardin des Plantes kryptimi.

TRUMPAS SUMIŠIMAS

Michelis stengėsi net nesu-mirkščioti, jį pamatęs. Geležinkelio stoties laikrodis rodė lygiai devintą valandą. Žmogus, nešinas portfelį, išėjo pro duris. Tai buvo Guillardas. Faktas, kad jis pirmasis išėjo, buvo toks nelauktas, jog Michelis pastebimai krūptelėjo. Jei abu "policier" būtų stebėję jį, o ne duris, jis būtų neišvengiamai išdavęs savo talkininką. Laimė, ir jie nesitikėjo, kad jų laukiamoji auka taip greit pasirodys, todėl nepastebėjo Michelio klaidos. O jis žiūrėjo į Guillardą, nesidairydamas į šalį, ir matė, kaip tas perėjo aikštę ir dingio vienoje gatvėje. Tuo metu stotį užplūdo kiti keleiviai. Paskutiniajam praėjus, vienas prancūzų "policier" atsisuko į Michelį ir trenkė revolveriu į veidą.

-- Tu kiau! -- sušuko jis, -- mes tave pamokysime, kaip mus kvailiais laikyti!

Ir kiti ilgai nelaukė, pradėdami Michelį daužyti į galvą ir veidą, kol jo abi akys užtino ir lūpos sutrūko, ir kraujas užliejo veidą.

Paskui jie nuvažiavo atgal į Mallet Stevens gatvę, ir Michelis vėl buvo uždarytas. Po valandos jį vėl atgabeno į kambarį su ekranu. Šį kartą tardymas buvo labai trumpas.

-- Jei tamsta išduosi savo organizaciją, mes tuojau tamstą paleisime.

Michelis tik truktelėjo pečiais. Jis buvo vėl išvestas. Kitą rytą jis bandė pabėgti pro išvietę langą, bet įstrigo, buvo sugautas ir baisiai sumuštas.

Kitą dieną jį tardė naujas vyras, greičiausiai aukštas gestapo valdininkas, tik atvykęs iš Berlyno. Jis buvo mandagus ir stengėsi nenaudoti jokios prievartos. Tardymui pasibaigus, Michelis tarė:

-- Reikia spėti, kad tai man kaštus galvą.

-- Deja, taip, monsieur, -- atsakė vokiečiai apgailėstam tonu.

Tą patį vakarą jis, drauge su kitais trim kartu areštuotaisiais, buvo nugabentas į gestapo centrą, apkaltintas, kad veikęs prieš naudai, ir išvežtas į kalinimą. Automobilis jis buvo vežamas kartu su Legendre, Mailly ir Dujarier, kartu surankinti, pasirodė vėliau.

Atliekant formalumus, jie spėjo paskubomis apsikeisti keliais žodžiais. Mailly dar nepajėgė pasakoti, ką jam teko pergyventi, bet abu kiti buvo palyginti geroje formoje. Legendre, išskyrus įprastinį mušimą, daugiau nenukentėjo. Dujarier kelias valandas išskubo galva žemyn kino aparatūros kabinoje ir buvo reguliariais protarpiais mušamas. Jis vis tikinėjo, kad esą nekal-tas.

KONCENTRACIJOS STOVYKLOJE

Senesnio amžiaus karininkas pertraukė jų pasikalbėjimą. Jis atvyko su keliais kareiviais pa-imti kalinių. Įtraukiant sąrašą jų pavardes, Michelis pasakė:

-- Jūs neturite teisės kalinti tuos tris vyrus. Jie buvo neteis-ingai areštuoti ir yra nekalti.

-- Tad jiems nėra ko bijoti, -- mandagiai, gražia prancūzų kalba atsakė vokiečiai. -- Tie, kurie nieko nėra padarę, bus paleisti.

Ir tikrai, Legendre ir Dujarier po trijų mėnesių išėjo lais-vėn, nes nerasta jokių įrodymų, kad jie kalti. Mailly, pas kurį buvo rasta kompromituojančių dokumentų, netrukus buvo išga-bentas į Mauthauseno koncentracijos stovyklą, kur po kelių mė-nesių mirė nuo kankinimų.

Michelis Hollardas po ilgos ir skausmingos kelionės pagaliau

atsidūrė garsioje Neuengamme koncentracijos stovykloje šalia Hamburgo.

Jis buvo vienas iš 20,000 ka-linių, kuriuos karo pabaigoje SS sulaidino į laivą ir išplukdė į jūrą. Tik per sutapimą visuo-tinio sąmyšio metu jis pateko į skandinavų grupę ir išvengė daugelio tūkstančių likimo, kurie prigirė bangose arba užtroško laivo triumuose ir sudėgė.

Magdalenos laivą jis su kitais išgelbėtaisias pasiekė Švedijos krantus, kur juos perėmė švedų Raudonasis Kryžius. Jiems buvo išdalinti atvirukai, kad galėtų pranešti savo giminėms, jog išlikę gyvi.

Michelis užpildė savo atvi-ruką. Tačiau, turėdamas mažą pasitikėjimo oficialiais ka-nalais, jis pasirūpino antrą at-viruką ir išsiuntė jį labai pap-rastu keliu: išmesdamas pro barako langą - dėl epidemijų pavojaus visi išlikusieji KZ kaliniai buvo uždaryti barakuose - ir praeivį ženklais paprašy-damas, kad tas jį įmestų į pašto dėžutę.

Atsargos priemonė pasirodė buvusi naudinga. Neoficialus at-virukas per 5 dienas pasiekė Paryžių; antrasis, siųstas per Prancūzijos pasiuntinybę, nuėjo 10 dienų vėliau.

Bet Hollardo žmonai pirmąją žinią apie vyro išsigelbėjimą pranešė ne tie atvirukai. Praėjus dienai po jo atsiradimo Šve-dijoje, ją aplankė britų slapto-sios tarnybos atstovas ir pra-nešė, kad Michelis esąs išgel-bėtas ir netrukus grįšias į Paryžių. Jis pridūrė, kad jo di-dybė karalius esąs painformuo-tas apie Michelį, išreiškęs džiaugsmą ir norą pagerbti jos vyrą aukščiausiu ordinu, kuris teikiamas užsieniečiams, būtent DSO (Distinguished Service Or-der). Svečias toliau pareiškė, kad jo didybės vyriausybė jam pavedusi sužinoti, kuriuo būdu ji galėtų išreikšti padėką už ka-pitono Michelio Hollardo nuo-pelnus.

Hollardo žmona nuoširdžiai padėjo svečiui, bet atsisakė priimti bet koki materialinį at-lyginimą.

Nors Michelis Hollardas len-gviau už kitus išsisuko iš Neu-engamme pragarų, vis dėlto pra-ėjo šešios savaitės, ligi jam buvo leista iškelti.

1945 birželio 18 Švedijoje nu-sileido RAF lėktuvas, turėjęs jį per Prancūziją nugabenti į Londoną, kur buvo ruošiamas iškilmingas priėmimas.

ŽVILGSNIS Į V - I BAZES

Bet lėktuvas pavėlavo. Miche-lis keliomis valandomis anksčiau buvo išskridęs su pirmuoju bu-vusių karo belaisvių transportu. Privilegiją patekti į dešimties pirmųjų tarpą jam vienu balsu suteikė visi ten buvę jo tautie-čiai.

Laikydamasis karinių nuosta-tų, lėktuvas skrido Danijos, O-landijos, Belgijos ir Prancūzi-jos pakrantėmis. Visas penkias valandas Michelis nesitraukė nuo lango, kad nepražiopsotų nė vieno vaizdo. Grįžimas, kurio jis ne-sitikėjo sulaukti, jam atrodė dau-giau sapnas, negu tikrovė.

Ties Dieppe mašina įskrido Prancūzijos teritorijon, pasuko į pietus ir skrido į Roueną. Virš Auffay ji taip arti praskrido buvusias V-1 bazines, kad Miche-lis aiškiai galėjo matyti prieš 18 mėnesių įvykdyto bombardavimo pasekas. Ten vis dar te-berio gsojo betono ir geležies laužo krūvos.

Tai buvo didžiausias jo per-gyvenimas, svajonių išsipildy-mas, stebuklas, galint ramiai ir saugiai stebėti tuos velniš-kuosius įrengimus, prie kurių sunaikinimo buvo ir pats prisidė-jęs. Ir vis dar tebesvaigdamas tuo stebuklu, po pusės valandos išlipo iš lėktuvo - į savo šeimos glėbį.

Vertė J.P. Palukaitis

Paraginkit savo pa-žįstamus užsiprenu-meruoti DIRVĄ.

PUIKI DOVANA BET KURIA PROGA!

Neseniai pagaminta, lietuviškai įdainuota
11 ŠOKIŲ MUZIKOS
Hi-Fi Plokštelė.

Galite gauti Clevelande: 'DIRVA', 6907 Superior Ave. ir Detroito pas A. Ambrosienę — 1559 — 25 St., Neringa Gift Shop — 1906 Twenty-Fift St. ir R. Valatka, Boot Broadcasting Co. Plokštelės kaina \$6.00.

Plokštelę išleido ABC Records.

P. Jurgaitis, 7403 South Western Ave.,
Chicago 36, Illinois

GREETINGS and BEST WISHES

UPTOWN PRESCRIPTION DRUG STORES

PRESCRIPTIONS OUR SPECIALTY

10543 Carnegie Ave.

RA 1-2700

10431 St. Clair Ave.

MU 1-3600

18599 Lake Shore Blvd.

IV 1-9252

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

KENMORE DAIRY INC.

Call SWEETBRIAR 5-5100

GREETINGS and BEST WISHES

To All The Lithuanian People

MILES AVE. CUT STONE CO.

BUILDING STONE — FIRE PLACES
DOORWAYS — STEPS, ETC.

15310 Miles Ave.

SK 1-5676

GREETINGS and BEST WISHES

AURORA RESTAURANT

Famous for Steaks, Lobster, Spaghetti,
Ravioli, Excellent

WE CATER TO WEDDINGS & SHOWERS

11316 Euclid Avenue

RA 1-1010

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

NEWMAN PONTIAC MOTOR, INC.

SALES AND SERVICE

SEE THE NEW OUTSTANDING
1961 PONTIAC CARS

11628 Euclid Avenue

RA 1-9493

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HENDERSON 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.
Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland, every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Dr. Bronių Dirmekį išlydėjęs

Širdies liga rimtai įsisuko į mūsų tarpą. Štai, per paskutines kelias dienas mūsų nuostoliai: Dr. A. Šapoka, Dr. B. T. Dirmekis, ekon. Juozas Bičiūnas, kap. Vincas Abramikas. O kiek per tą trumpą laiką dar atsigulė į ligonines. Ir vis tokio amžiaus vyrai, kurių senatvė dar nekankino. Visi tik per 50 metų peršokę. Taigi pačiam gyvenime, pajėgiausi spręsti painesnes gyvenimo problemas.

Su Bronium Dirmekiū mūsų pažintis senoka. Beveik nuo gimnazisto dienų. Pirmą kartą susitikom Jaunosios Lietuvos moksleivių suvažiavime Kaune. Jis tada jau buvo studentas, daugiau visuomeniniam darbe ir politikoj patyręs, o aš gimnazistas. Jis jau tada ką tai norėjo iš valdžios išversti, bet mes, tikėję ir pasitikėję tuometiniais vadais, nesidavėm.

Mūsų pažintis ir draugystė stipriau atsinaujino Broniui Dirmekiui atėjus į Vairo, o vėliau į Lietuvos Aido redaktorių. Tada, kaip žemės ūkio redaktorių, ne kartą buvau kviečiamas į pasitarimus, ūkines problemas svarstant. O kai į Lietuvą atėjo komunistiniai okupantai, rimtai susirūpinę svarstėm pasipriešinimo išvystymą. Tiesa, tada tas mūsų galvojimas buvo nerealus. Mat, vis dar manėm, kad Lietuva nebus Maskvos praryta ir bus galima "paleikdami" vystyti opoziciją. Bronius Dirmekis manė, kad bus dar galima nors laikraštį leisti ir rūpintis artimų bendradarbių sutelkimu. Bet labai greit paašikėjo, kad ne apie laikraštį reikia rūpintis, o išsigelbėjimo Vokietijoje ieškoti.

Pirmoj bolševikinėj okupacijoj visą laiką teko išgyventi pasienyje. Nors ir labai sieną saugant, buvo pasisekę su Bronium Dirmekiū, tuomet gyvenančiu Berlyne, susirūti. O kai prasidėjo Berlyno-Maskvos karas, jau trečią karo dieną Bronius Dirmekis mane aplankė Vilkaviškyje. Mat, jis buvo įjungtas į štabo vertėjų ir žygiavo pirmose karo linijose. Ir mums, tada pergyvenantiems nemažą džiaugsmą, kad iš Lietuvos išdeginami komunistai okupantai, jis drąsiai pasakė: "Vyrai, žiūrėkim, kad tautininkai išlaikytų švarias rankas. Vienas okupantas išvejamas, o kitas ateina".

Prisipažinsiu, kad tada tie žodžiai buvo lyg ir smūgiai. Juk manėm, kad vokiečiai duos Lietuvai savarankiškai tvarkytis. Bet buvo taip, kaip tada mus Bronius įspėjo. O vėliau adv. K. Nausėdos bute, kol išryškėjo tolimesnė vokiečių politika, buvo dažnai tariamasi, kaip reikia tautininkams laikytis ir kaip šalintis nuo atsakingųjų vokiečių peršamų pareigų, kad nereiktų paskiau nešti atsakomybės.

Jau gyvenant Vokietijoje, Bronius Dirmekis dažnokai mus aplankydavo iš Prancūzijos. Turėjom progos ne kartą pakeliauti po tremtinių stovyklas ir pasidalinti turimomis žiniomis, kurias tada turėjom VLIKe ir gaudavom iš kitų šaltinių. Tuose pranešimuose nebuvo tokie optimistai, kurie jau už metų žadėjo grįžti namo. Tada manėm, kad mažiausia dešimtmetis praeis. O dabar matom, kad ir dviejų, greičiausia, neužteks. Ir už tokias neva pesimistines mintis susilaukdavom iš bendraminčių priekaištų. Ypač Seligenstadto stovykloje barė seni bičiuliai. Bet dabar ir jiems labai aišku, kaip reikalai susiklostė.

Bronius Dirmekis buvo kietas tautininkas, dėl principų nesvyravęs ir pažiūrom nomainikavęs. Santykiuodamas su kitų srovių asmenimis, taip pat kietai gindavo savąją mintį ir taip vadinamų lankščių formų beveik nepraktikavo. Gal dėl to kitų srovių veikėjai į Bronių neretai ir pašnairuodavo.

Broniaus Dirmekio tarptautinių įvykių nuojauta ir jų analizė buvo teisinga. Jis ne kiek netikėjo vokiečių pergale, o taip pat teisingai įžiūrėjo, kad tūpčiojimu vietoje niekas komunizmo nesuvaldys. Todėl, kiek pajėgė, pats kietai kovojo ir kitus ragino kovoti. Gaila tik, kad jo sveikata peranksti jį išvedė iš kovos lauko. Ir priglaudė ne tose kapinėse, kurių tikėjosi.

B. G.

Velionis Dr. Bronius Dirmekis buvo geras tarptautinių įvykių stebėtojas. Jo pranešimai visad būdavo įdomūs. Nuotraukoje Dr. B. Dirmekis (stovi) vieno pokalbio metu Vokietijoje su tuometiniu VLIko nariu J. Brazaičiu.

Velionis Dr. Bronius Dirmekis visą laiką buvo aktyvus tautinių organizacijų veikėjas. Atvykęs į JAV ir apsigyvenęs Chicagoje, tuoj įsijungė į veiklą. Nuotraukoje Dr. B. Dirmekis su kitais ALTS Centro Valdybos nariais. Sėdi: Dr. St. Biežis ir Dr. J. Bartkus. Stovi: Dr. Br. Dirmekis, inž. J. Jurekūnas ir adv. A. Lapinskas.

SOVIETINIS PROF. ŽIUGŽDA NEGAILESTINGAI DAUŽO 'BENDRADARBIAVIMO' ILIUZIJAS

V. RASTENIS

Jeigu mūsų tarpe dar yra manančių, jog, besiekiant bendravimo su lietuviais Lietuvoje, gal vertėtų nevengti ir pa-bendradarbiauti su sovietinės valdžios žmonėmis ar įstaigomis Lietuvoje, tai tokias iliuzijas negailestingai daužo sovietinis profesorius Juozas Žiugžda, virtęs neva marksistiniu istoriku, arba, tiksliau tariant, Lietuvos istorijos tempėju ant rusiškai - bolševikiško kpurpalio.

Turintieji iliuzijų vadinamo bendradarbiavimo perspektyvo-se nurodo tokias viliojančias galimybes, kaip čionykščių rašytojų kūriniių išleidimas Lietuvoje, čionykščių mokslininkų darbu paskelbimas, čionykščių dailininkų parodų surengimas Lietuvoje, čionykščių kompozitorių kūrinių išleidimas arba atlikimas koncertuose ir t. t. Išsivajojusieji į tokias galimybes lyg ir būtų linkę tikėti, jog tai įmanoma, jeigu tik tie kūriniai bei moksliniai darbai nebūtų "agresyvi", arba būtų "nepolitiski". Priekaištai, kad toks "nusi-politinis" jau yra nutylėjimas esamos padėties, nutylėjimas okupacijos fakto, nutylėjimas laisvės reikalavimo, atremiamas tikėjimu, kad "nupolitinta" kultūrinė infiltracija turėtų kaip didesnė ir politinės reikšmės, nes tokia infiltracija būtų visgi įmanoma, ir tai jau daug, o tuo tarpu atviri politiniai pasipriešinimo ir laisvės reikalavimo šūkiai juk negali gi Lietuvos žmonių pasiekti.

Taip, grynai kultūrinė infiltracija tikrai būtų naudingiau, negu nieko. Tačiau tik tokiu atveju, jei ji iš tikrųjų būtų įmanoma. O šią iliuziją kaip tik ir triuškina J. Žiugžda. Būtent, jis sako (kovo 4 dienos "Tiesoj", straipsnyje "Apie tradicijas, tikras ir tariamas"):

"Reikia pasakyti, kad pabėgę nuo lietuvių tautos, lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai, radę

sau prieglaudą JAV ir kitų imperialistų, ypač Vakarų Vokietijos revanšistų globoje, skelbia JAV ir Vakarų Vokietijos spaudoje įvairių darbų lietuvių tautos istorijos ir kitų visuomeninių mokslų srityje, tuose darbuose jie, vadovaudamiesi antitarybiniais tikslais ir tarnaudami imperialistų interesams, falsifikuoja tautos istorijos bei lietuvių kultūros istorijos faktus". (Štai kur klasiškas pavyzdys žemaitiškam priežodžiui "kuo pats kvep, tuo kitą tep").

"Savaime aišku, kad jokie buržuazinių nacionalistų ideologų "kuriami" istorinių falsifikacijų traktatai, spausdinami JAV ar Bonos imperialistų globoje, negali būti traktuojami kaip moksliniai tyrimai".

"Tuo tarpu dar pasitaiko tokių reiškiniių, susijusių su buržuazine objektyvistine bibliografijos tradicija, kur atskiri mokslo darbuotojai savo skelbiamų darbų bibliografinėse išnašose arba ištisinuose bibliografiniuose sąrašuose pateikia tuos priešiskus buržuazinių nacionalistų falsifikatus lygiai su kita moksline literatūra ir tuo klaidina skaitytojus".

"Kaip pavyzdį tokio neatsakingo nacionalistinės literatūros panaudojimo galima nurodyti Valstybinės LTSR architektūros paminklų apsaugos inspekcijos Metrašty, II t. 1960 m. Šio Metraščio tomo bibliografinėse išnašose ir ypač S. Abrausko sudarytoje bibliografijoje su kažkoku tiesiog nesuprantamu rūpestingumu stengiamasi su-registruoti visus rašinėlius Lietuvos architektūrinių paminklų, ypač bažnyčių tematiką, paskelbtus buržuazinių nacionalistų spaudoje JAV ir kt., o taip pat Vakarų Vokietijoje leidžiamuose revanšistiniuose leidiniuose.

Tokia objektyvistinė antimokslinių leidinių reklama nieku negali būti pateisinama".

"Čia tepaminėti tik kai kurie faktai netikrų, iš esmės žalingų tradicijų skverbimosi į mūsų gyvenimą. Tarybinių mokslininkų, rašytojų, menininkų, visų darbo žmonių pareiga -- ryžtingai šalinti iš mūsų gyvenimo visa tai, kas yra svetima komunizmo statybai, kas yra susiję su reakcine ideologija, griežtai kovoti prieš visas buržuazinės ideologijos atgyvenas, prieš netikrasias tradicijas".

Vadinasi, veltui kas svajotų, kad tenai dabar kas nors išleistų čionykščio menininko kūrinių ar mokslininko darbą, jei tas kūriny ar darbas yra "svetimas komunizmo statybai". "Nusi-politinis", tai yra, tylėti apie tai, kas skauda, -- maža. Reikia aktyviai įsijungti į "komunizmo statybą", nes kitaip būsitai "statybai" svetimas, todėl ir nepriimtas.

Žodžiu sakant, su bolševikinės valdžios žmonėmis, kurių tipiską nusiteikimą išsako Žiugžda, bendradarbiauti kelio nėra. Yra tik kelias žinuodegauti, jei kam tas atrodytų priimtina ir miela...

Betgi esama Lietuvoje lietuvių, valdžios laikomose ir dirguojamos kultūrinėse institucijose dirbančių (ne valdžios ir ne partijos žinioj veikiančių) - staigų tenai nei nėra), kurie, kad ir neturėdami progos bendradarbiauti su lietuviais užsieniuose, nevengia sąlyčio su jais ir net yra godžiai imlūs viskam, kas juos kaip nors iš tų pasiekia. Tą liudija ir pats Žiugžda, stebėdamasis "nesuprantamu rūpestingumu suregistruoti visus rašinėlius... paskelbtus buržuazinių nacionalistų spaudoje". Toks registravimas nebūtų įmanomas, jeigu nebūtų buvę jokio, nors ir "vienos krypties" sąlyčio. Tokių sąlyčių galimybės,

KADA AMERIKOS BALSAS
BUVO STIPRUS

Perskaičiau St. Žymanto straipsnį "Radijo bangomis į Lietuvą". Susijaudinau, nes neseniai esu gyvenęs okupuotoje Lietuvoje ir gerai prisimenu, ko mes norėjom išgirsti iš Amerikos Balso.

Dažnai klausydavau su savo kaimynais. Ir visad norėjom, kad tas balsas būtų tikras Amerikos balsas: galingas, lengvinas okupaciją, okupantui kertą tikrus smūgius.

Ką jis padarydavo, kada buvo stipresnis, negu dabar beveik nevertas dėmesio, geriausiai pa-vaizduoja vienas atsitikimas prieš penkerius metus iš mano gyventos apylinkės. Vienas kolūkio pirmininkas atsiskė iš pareigų, nes jo žmona, klausiusi Amerikos Balso išgirdo ne-kaip minint jos vyro pavardę. Atseit, žmogus suprato daromas klaidas ir geriau nuėjo eiliniu kolchozininku dirbti, negu kitus skriausti.

K. Audrietis,
Vokietija

BE REIKALO APSARGDINO

Lietuvių Rašytojų Draugijos pirm. J. Tysliava Brooklyne du kartus rengė rašytojo Fausto Kiršos pagerbimą ir abu kartus tas pagerbimas netvyko. Vienybė net pranešė, kad rašytojas Faustas Kirša apsirgo ir atvykti negali. O, ačiū Dievui, tuo tarpu Faustas Kirša laikosi pakankamai stipriai, yra judrus ir sveikas.

Labai gaila, kad Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba dabar jau nebegali prilygti nei siuvėjų lokalui, kurie savo parengimus dar sugeba įvykdyti. Ir šiemetinė premija už geriausius grožinės literatūros kūrinius kažin kur prapuolusi. Kažin, ar kiti valdybos nariai tuo nesirūpina?

Ant. Virkutis,
Conn.

suprantama, yra sunkios, neužtikrintos, bet, matyt, visdėlio nėra nelūpanomos. Svetimoji valdžia ir jos palaikiniai Lietuvoje stengiasi juos sukludyti. Tad nėra ko svajoti apie tai, kad vietoj kliudę jie staiga imtų padėti ir atidarytų vieškelius "nepolitiniams" (taigi ir ne bolševikiškiems) kūrybos bei mokslinės veiklos pasirodymams.

Apie Žiugždos reikalavimų neatitinkančius nusiteikimus valdžios bei partijos prižiūrimose institucijose Žiugžda liudija ir daugiau. Valdinio moksleiviams leidžiamo žurnalo 1959 metų I numeryje Žiugžda dabar teutiko A. Liobytės straipsnį "Vilniaus miesto žali bromai", kuriame autorė pasirodo bartina, kam ji Vilnių vadina karališškai dingingu ir kam to straipsnio antraštėn yra įjungtas Vilniaus miesto herbas, -- juk tai gi "šventasis Christoforas", lietuviškai "Kristaus nešėjas"... "Kodėl prireikė šiai reakcingiausių vidurinių amžių tradicijų emblemai duoti vietos keliuose "Moksleivio" numeriuose reklamuojant ją prie mūsų respublikos sostinės Vilniaus miesto", -- piktinasi Žiugžda.

Arba: "Štai mokslinė restauracinė gamybinė dirbtuvė sudarė sąrašą tų objektų, kuriuose MRGD dirbo 1950 - 1960 metais. Tame sąraše tarp 60 paminklinių objektų išvardinti 32 vienuolynai, bažnyčios ir koplyčios. Tiesiog keista dirbtuvės restauracinių darbų kryptis!" Jeigu taip nusideda restauracinė dirbtuvė, tai kaip yra iš viso su paminklų apsaugos įstaiga?

Visa tai primena, kad ir valdinėse įstaigose šiandien Lietuvoje dirbantieji žmonės toli gražu ne visi yra okupantai ar jų bendrininkai.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

M O K A M E

4 1/4%

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

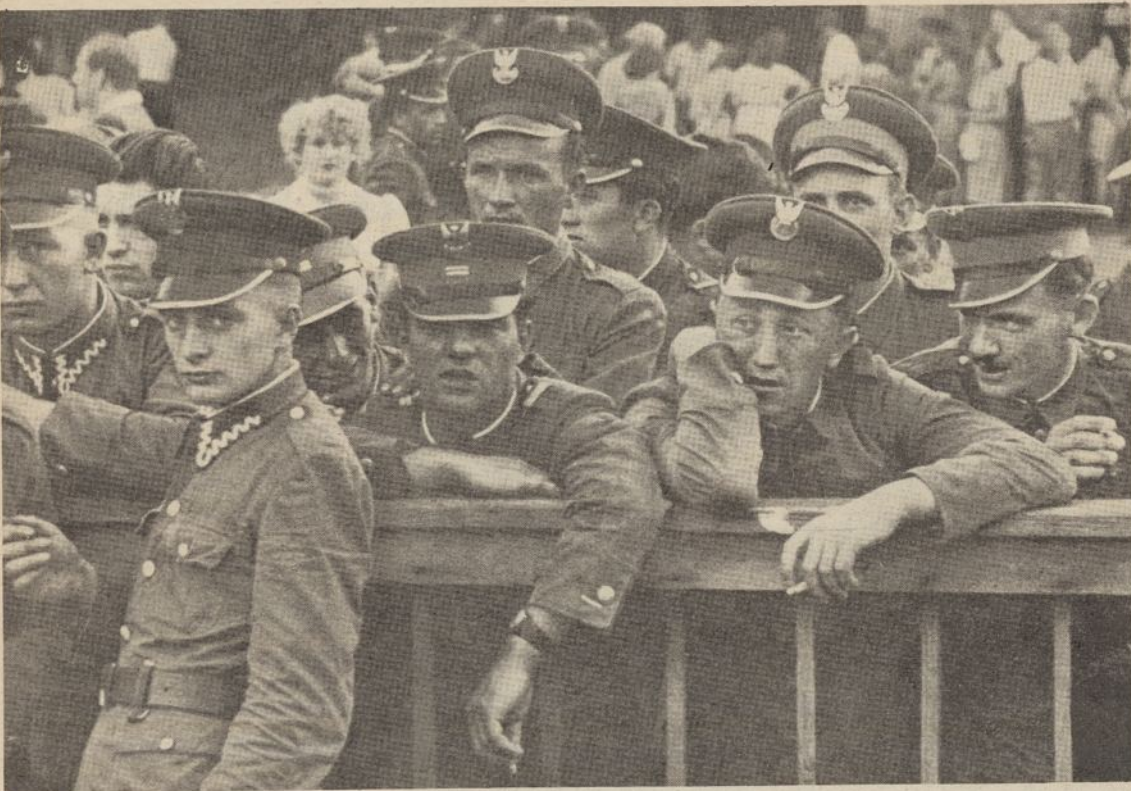

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: VIrginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

Tik lenkiškos uniformos šiandien pastebimos Lenkijoje. Sovietų divizijos, kurios yra likusios "pravažiavimų į Vokiečių Demokratinę Respubliką apsaugai", viešai nematomos, tūno uždaruose garnizonuose Liegnitzo rajone.

TAIP ATRODO ŠIANDIENINĖ LENKIJĄ (1)

SUKILIMU IŠKOVOTOS NEDIDELĖS LAISVĖS NĖRA UŽGNIAUŽTOS

Daugiau kaip dešimtį metų mes visai nematėme Lenkijos ir nedaug ką apie ją girdėjome - geležinė uždanga ją buvo visiškai atskyrusi nuo Vakarų. Tik 1956 metais išvyko sukilimo lenkų partijos, kurios tikslas buvo išvengti baisaus Vengrijos likimo ir tuo pačiu metu šiek tiek prasižvelgti laisvės duris. Ar toji laisvė išliko? Kas dabar dedasi Lenkijoje?

Išties savaitę važinėdamas skersai išilgai kraštą, kalbėjau su aukštais partijos valdininkais, su opozicijos politikais, su Bažnyčios atstovais, profesoriais, studentais, menininkais, darbininkais ir ūkininkais. Svarbiausia visų pokalbių išvada: visuotinis smurtas ir policinis teroras per tuos ketveris metus nuo "lenkiškojo spalio" negrįžo į kraštą.

Tik vieną baimę sutikau: aš: saugumą ir prievartavimą gali grįžti. Ne stalininių laikų formal To net pesimistai nesitiki. Bet kokių nors kitų pavidalų. Kodėl? Nes "jungtinė lenkų darbininkų partija", kaip čia skambiai vadinasi komunistinės valstybės partija, vieną dieną galinti prarasti nervus. Ji galinti savo sunkumus bandyti įveikti jėgos aktu - lenkų tautos sąskaiton.

Nes antrasis lenkiškosios realybės faktas yra reliatyvus partijos bejėgiškumas. Komunistai prieš savo uždavinį stovi, kaip nykstanti mažuma, kuri turi be smurto valdyti kraštą, kurio gyventojai didžiąja dalimi nieko nenori apie jį žinoti.

Iš kitos pusės, nesutikau Lenkijoje nė vieno žmogaus, kuris atitiktų mūsų įprastines komunisto sąvokas, būtent, valdininko, kuris nekantriai ir atkakliai kartotų Maskvos nukaltas frazes. Su tais, kurie Lenkijoje komunistais vadinasi, galima gana protingai pasikalbėti - priešingai sakytum, negu su Vokietijos sovietinės zonos komunistais.

Bet partijos šefas Gomulka nėra liaudies tribunolas, kokiu atrodė prieš ketverius metus. Daugelis juo nusivylė, nes jis liko, kuo iš esmės ir buvo: tyliu, nuo pasaulio užsidariusiu, atkakliu biurokratu, kuris savo tautą stebi griežtomis, senoviško mokytojo akimis.

Gomulka norėtų iš lenkų padaryti darbščią, energingą tautą. Tai gana praktiškas tikslas. Teoretinė pusė, partijos doktrinos ji domina antroje vietoje, nes Gomulkai yra visiškai aišku, kokias mažas perspektyvas Lenkijoje turi įprastinės formos komunistas.

Jau karo metu, pogrindy, pasakui po 1945 metų, kai lenkų komunistai buvo "raudonosios armijos durtuvais įkelti valdžion, Gomulka atkakliai laikėsi savo įsitikinimų:

* komunistas Lenkijoje gali būti patrauktas tik tada, kai galės eiti kartu su tautos interesais ir garantuoti krašto nepriklausomybę;

* Lenkija tik labai atsargiai gali būti valdoma be katalikų Bažnyčios paramos, bet jokių

būdų ne kovojant su Bažnyčia;

* kas keturis milijonus ūkių bandys prievarta įjungti į kolchozus, tas išsaus pasipriešinimą ir neapkęs 16 milijonų kaimo gyvenančių lenkų, sugrius

-- Kodėl gi Lenkija negalėtų socialistiniame lageryje turėti tokią poziciją, kaip Suomija kapitalistiniame?

Jaunam vyrui atsiveikinus, šeimininkas pridūrė:

Lenkijos darbininkai po 1956 metų sukilimo tikėjosi iš Gomulkos daugiau, negu jis galėjo duoti. Jie nėra komunistai, bet remia režimą, kai iškyla tautinis klausimas: "Lenkija pirmoje eilėje!"

maitinimo sistemą ir vidinę ramybę.

Šiuos principus Stalino priešpaua pamynė. Gomulka buvo 1949 metais nušalintas ir sudaugeliu savo draugų dingio slaptojos policijos kalėjimuose. Tų trijų principų nepaisymas drauge su žiauriu teroru privedė prie ūkinės katastrofos krašto ir totališko nepasitikėjimo bedugnės. Prasidėjo darbininkų neramumai, kurie išviro sukilimu, ir Gomulka grįžęs susitakė su tauta ir Bažnyčia. Kas iš to išėjo?

Gomulka labai atsargiai bandė sukurti tam tikrą užsienio politikos laisvę - ne "sūpuoklių politikos" prasmė, bet tikėdamas, kad Lenkija galinti tapti tam tikru tiltu tarp Rytų ir Vakarų. Gomulka ir jo draugai sugėdėjo išnaudoti tam tikrą, "socialistinio lagerio" ribose leidžiamą tautinį nepriklausomumą.

"Mūsų suverenumas užsienio politikoje yra toks didelis, kaip Bavarijos suverenumas vokiečių kaizerio laikais," juokavo vienas grafas. Ji sutikau vieno žinomo rašytojo bute, Varšuvoje. Giliai įsmigęs į fotelį, jaunas partijos sekretorius, kuris partijos centro komitete turi reikšmingą vaidmenį, garsiai pastebėjo:

-- Taip galvoja daugumas partijos viršūnėse.

Ir Gomulka? Tai sunku patikrinti. Vadovaujančiose partijos viršūnėse, tiesa, neįkyla joks klausimas dėl priklausomumo Rytų blokui - ten kalbama, kokį vaidmenį tame bloke Lenkija turi vaidinti. Bet apie tai kitą kartą.

BRAZILIJOS STUDENTAI PABĖGO

Ne šešerius metus, kaip anksčiau buvo planuojama, o tik keturis mėnesius Brazilijos studentai išbuvo Pragoje ir grįžo į savo tėvynę. Pragon jie išvyko, suviloti plačių Čekoslovakijos vyriausybės pažadų, nemokamų kelionių ir didelių stipendijų per šešerius metus.

Tačiau jie greitai ten išblavė, pajutę labai griežtą, jokio prieštaravimo nepripažįstantį pasauliui priimančią auklėjimą, privatinio gyvenimo kontrolę ir nesiliaujančią šnipinėjimą. Dabar jie pasiryžę įspėdinti kitus Brazilijos jaunuolius, kad tie nepadarytų klaidos, priminėdami komunistinių kraštų siūlomas stipendijas.

DAR TRYS VALANDOS NAKTIES (58)

"Nenorim būti vergai!"

Jie žygiuoja, jau žygiuoja, kai garsiakabia subatbia draudimą. Ir iš priemiesčių artėja minios į miesto branduolį; ir Piros, raudonasis vidaus reikalų ministeris, leidžia studentų ir rašytojų delegacijai žinoti: jis liepiąs šaudyti į demonstrantus, kurie neklausys draudimo. Į ką, į ką ir kam bus leista šaudyti? Ministerio krėsle sėdėti ir liepti užtaisinėti ginklus; ružavą rusišką ikrą krantant, įsakinėti šaudyti, šūviams sproginėti, kaip ružaviams ikros kiaušinėliams tarp dantų, ramiai, visiškai ramiai ir saugiai, AVO divizijų apsaugoje sėdint, liepti šaudyti. Taikykite gi, šaudykite gi, šaudykite, raudonai, kruvinai raudonai, bet išeikite į gatves, nelikite už langų užuolaidų, tankuose tykodami kai žygiuojama, negalvojant nei apie AVO, nei apie sovietinių tankų divizijas, kurios stovi paruoštyje; nes žygio kolonos jau pasiekė miesto branduolį. Studentai? Nuo kada gi dešimt - dvidešimt - penkiasdešimt - šimtas tūkstančių studentų Budapeste?

Trys šimtai tūkstančių, kurie visi nori to, ko nori studentai: atitraukti sovietų kariuomenę, šalinti Stalino statulą ir Imrę Nagy valdžion! Vyrai ir moterys ir darbininkai ir seniai ir vaikai ir: Rakosį į teismą, AVO generolą Farkaschą į teismą, daugiau jokių lupikiškų normų! Taip, to nori mokiniai ir tramvajų konduktoriai ir šeimininkės ir tarnautojai ir gimnazistai, ir visi nori, ko studentai nori: nuomonės laisvės, tikėjimo laisvės, kalbos laisvės, spaudos laisvės, minties laisvės! Ir komunistinė jaunūmenė ten: laisvų rinkimų! Ir aštuoni šimtai kadetų iš karinės akademijos žygiuoja kartu, jie, valdančiųjų sūnūs, privilegijuotųjų ir partijos valdininkų vaikai, žygiuoja kartu, nes visi turi žygiuoti į Petofio aikštę ir prie Bemo paminklo.

DĖMESIO, DĖMESIO! MIELI KLAUSYTOJAI, VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA PRANEŠA: VIDAUS REIKALŲ MINISTERIS LASZLO PIROS ATŠAUKĖ DRAUDIMĄ RINKTIS GATVĖSE DEMONSTRACIJOMS! DĖMESIO! DĖMESIO!

Poetas nėra miręs: -- pakilkite vengrai! -- jis stovi ant papėdės, aikštėje, kaip simbolis, apsuptas tūkstančių Petofio aikštėje, -- dabar arba niekada! -- ir kaip žmogus su veidu žmogaus, kuris gyvena, kai Kosutas gyvena, taip, vaikai, šalia jo krito Zeykas, majoras Zeykas, kuris teturėjo tik aštuonis šovinius, vieną sau, septynis rusams, kurie šiandien joja ant dialektinio materializmo tankų; bet giesmės nesiduoda sutrempiami, Lenkijoje ne, Vengrijoje ne, tada kaip ir šiandien, nesiduoda ir eilėraštis - sukilkite vengrai! -- nes giesmė ir eilėraštis turi daugiau gyvybės, negu tankų armija; išgirskite - dabar arba niekada! -- ir giedokite ir kalbėkite - pirmyn! - dainuodami Kosuto giesmę giedodami, į Budą, prie Bemo paminklo, su eilėraščiu, su Petofio eilėraščiu kojų ritme:

"Tai prisiekiame mes - tai prisiekiame mes: nebenorim daugiau būti vergai!" DĖMESIO! DĖMESIO! ŠIANDIEN VAKARE, DVIDEŠIMTĄ VALANDĄ, ERNO GERO, PIRMASIS VENGRIJOS DARBININKŲ PARTIJOS CENTRO KOMITETO SEKRETORIUS, KALBĖS PER RADIJĄ!

DĖMESIO! DĖMESIO! "Tai prisiekiame mes - tai prisiekiame mes: nebenorim daugiau būti vergai!" DĖMESIO! DĖMESIO! ŠIANDIEN VAKARE, DVIDEŠIMTĄ VALANDĄ, ERNO GERO, PIRMASIS VENGRIJOS DARBININKŲ PARTIJOS CENTRO KOMITETO SEKRETORIUS, KALBĖS PER RADIJĄ!

"Tai prisiekiame mes - tai prisiekiame mes: nebenorim daugiau būti vergai!" DĖMESIO! DĖMESIO! ŠIANDIEN VAKARE, DVIDEŠIMTĄ VALANDĄ, ERNO GERO, PIRMASIS VENGRIJOS DARBININKŲ PARTIJOS CENTRO KOMITETO SEKRETORIUS, KALBĖS PER RADIJĄ!

-- aidi nuo namų sienų, sklinda tiltais į Budą, lenkiškomis vėliavomis apsupta paminklą Bemo, kuris kaboją, drauge su dvilika kaboją, bet būguoja dabar jis vienas, solo, solo apie lenkų pavasarį spalį, ir po to vėl visi keturiolika, trylika pakartųjų revoliucijos generolų ir miręs poetas priekyje, į Pestą, tūkstantis aštuoni šimtai keturiasdešimt aštuntųjų kovo taktu, ranka rankon, lyg būtų rožių pirmadienio

eisena, užtenkamai spalvinga nuobalta ir raudona su raudona - balta - žalia, pro kareivines, kur kareiviai atplėšia langus, mato vėliavas, mato žiojavujančias skylės plavenančios raudona - balta - žalia, mato išplautus nekenčiamus ženklus, kūjį ir varpų pėdą, plėšia nuo savo kareiviškų kepurų raudonąsias žvaigždes ir kaip konfeti meta jas į minią, tarytum rožių pirmadienio eisenoje.

Ak, Ilona, ak, kad būtų, ak, Kuzinai, ak, kad būtų kalendoriuje karnavalas ir heisa, Etele, heisa užgavėnių karnavalo linksmybės, ak, kad tai būtų, Erszeta! Pagal kalendorių hahaha, pagal kalendorių tralala, tai būtų - kitaip būtų, negu verkia, besijuokia, dainuoja, Kosuto giesmę giedą trys šimtai tūkstančių, kurie gyventi nori, kaip žmonės, kuriems - dabar arba niekada! - užima gerkle, matant, girdint ir skaitant jau po poros puslapių - dabar arba niekada! - knyga su dundėjimu trylikos pakartųjų ir vieno mirusio, ir dar nori Gero kalbėti, žodį gauti; gana, gana, liaukitės! Mums įgriso, kaip ir žmonių minioms Kosuto aikštėje, prieš vengrų parlamentotūmus.

Bet Gero kalbėjo. ČIA YRA KOSUTO RADIJAS BUDAPESTE.

Gongas. DVIDEŠIMTA VALANDA. Etelė užtraukė žadintuvą, truputį pasuko priekinį rodyklę, nes laikrodį per naktį užvėluodavo. MIELI KLAUSYTOJAI, MES PRADEDAME TRANSLIUOTI DRAUGO ERNO GERO, PIRMOSIO VENGRIJOS DARBININKŲ PARTIJOS CENTRO KOMITETO...

Pabaldė į duris. -- Prašau, - pasakė Etelė, eidama link durų. MIELI DRAUGAI, DARBO LIAUDIES... -- Ar yra Ilona? -- Ne, Jis sustojo prie durų. -- Zaidite, -- tarė Etelė. PAGRINDINIS MŪSŲ PRIEŠŲ SIEKIMAS YRA... -- Ar Ilona nė vieną kartą nebuvo namie? -- Nė vieną kartą. SUŽLUGDYTI VADOVAJANTĮ DARBO KLASĖS VAIDMENĮ...

-- Galbūt, -- tarė jis, -- ji kur nors klausysis kalbos iki galo.

-- Po šios kalbos niekas neis namo, niekas, nė Ilona neis, ir... IR SUKRĖSTI JOS PASITIKĖJIMĄ PARTIJĄ...

-- ... manęs čia nebūtumėt radę, bet vaikas, aš negaliu palikti vaiko vieno.

-- Ne, daugiau nebegalima, studentai ir darbininkai nori nuversti Stalino statulą.

-- Gaila, kad jis jau miręs. JIE ŠMEIŽIA SOVIETŲ SĄJUNGĄ, JIE TVIRTINA...

-- Stalinas nėra miręs: AVO daliniai užliariamuoti.

-- Tai kiekvienam aišku.

-- Ir dvi sovietų tankų divizijos.

-- Iš kur žinote tai? IR ĮTINKINEJA, KAD SAVONE PRIKLAUSOMYBE TURIME GINTI NE NUO IMPERIALISTŲ, BET NUO SOVIETŲ SĄJUNGOS, VISA TAI ŠLYKŠTUS MELAS...

-- Taip yra; aš turiu rasti Iloną.

-- Kaip ją surasite tarp tūkstančių?

TIESA YRA TA, KAD...

-- Aš turiu ją rasti.

-- Iš ko pažintumėt Iloną?

-- Aš ją atpažinčiau iš tūkstančių, -- pasakė jis, -- aš turiu vykti į Pestą.

Etelė stebėjo nueinančią pro langą.

TODĖL MES PASMERKIAME TUOS...

Kuzinas nuskubėjo prie vienos tramvajaus sustojimo vietos, neturėjo kantrybės laukti, niekur negavo takso ir nuėjo pėsčias.

-- Rusai, namo!

-- Rusai, lauk!

-- Šaukė Budos įmonių ir priemiesčių darbininkai iš sunkvežimių, kurie Kosuto tiltu užė į Pestą. Kuzinas miršo, keikė! Šaukite, rėkite, lokite mėnulį, ir būsite laikomi tik idiotais, ir nešaudomi, kaip fašistų gaujos ar pasiūtę šunes. Vnimanije! Vnimanije! Ogon! Dėmesio! Dėmesio! Ugnis!

-- Mes norime Imres Nagy!

-- riedėjo antroji kolona paskui pirmąją į ten, kur tūkstančiai priešais parlamentą tą patį šaukė, ir kur virintojai iš Czepelio plieno fabriko pridėjo aparatus prie bronzinio koloso kelių.

(Bus daugiau)

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

FRANK C. McGINTY
FUNERAL HOME

8112 Superior Avenue CE 1-4670

VELYKOS ARTĖJA
SIŪSTI VELYKOMS DOVANŲ SIUNTINI
DRAUGAMS IR GIMINEMS Į VISAS USSR
DALIS
YRA LENGVA IR PATIKIMA PER
Cosmos Parcels Express Corp.

(Licensed by Intourist)

**COSMOS TURI DAUG METŲ PATYRIMĄ IR
TŪKSTANČIUS PATIKIMŲ KLIENTŲ.**

• Pristatymas garantuotas. • Siuntinys apdraustas.
• Gavėjas nieko nemoka. • Papildomų informacijų ir nemokamų kainoraščių prašykite ar skambinkite į jums arčiausią skyrių:
NEW YORK 2, N. Y., 39 — 2nd Avenue — Tel. AL 4-5436
BROOKLYN 21, N. Y., 506 Wilson Ave. — Tel. HY 1-5290
BROOKLYN 7, N. Y., 600 Sutter Avenue — Tel. DI 5-8808
LAKEWOOD, N. J., 126 — 4th Street — Tel. FO 3-8569
PATERSON 1, N. J., 99 Main Street — Tel. MU 4-4619
NEW HAVEN, Conn., 6 Day Street — Tel. LO 2-1446
PITTSBURGH 3, Pa., 1015 E. Carson St. — Tel. HU 1-2750
WORCESTER, Mass., 174 Millbury St. — Tel. SW 8-2863
HAMTRAMCK, Mich., 9350 Jos. Campan — Tel. TR 3-1666
CLEVELAND 13, Ohio, 2683 W. 14th St. — Tel. TO 1-1068
CHICAGO 22, Ill., 2222 W. Chicago Ave. — Tel. BR 8-6966
CHICAGO 29, Ill., 2439 W. 69th Street — Tel. WA 5-2737
SAN FRANCISCO, Cal., 2076 Sutter St. — Tel. FI 6-1571
NEWARK 3, N. J., 428 Springfield Ave. — Tel. BI 3-1797
PHILADELPHIA 23, Pa., 530 W. Girard Ave. — Tel. WA 2-4035
WATERBURY, Conn., 6 John St. — Tel. PLaza 6-6766
GRAND RAPIDS, Mich., 414 Scribner Ave., N. W. — Tel. GL 8-2006
JERSEY CITY, N. J., 75 Bright St., kampas Jersey Ave. — Tel. SR 2-6387
PASSAIC, N. J., 176 Market St. — Tel. SR 2-6387
DETROIT, Mich., 6440 Michigan Ave. — Tel. LA 5-8050
ROCHESTER, N. Y., 583 Hudson Ave. — Tel. TO 2-5941
VINELAND, N. J., West Landis Ave., Greek Orthodox Bld. — Tel. SŠ skyrius atidarytas penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais.

GAMTA ANTANO RŪKŠTELĖS TAPYBOJE

"...Aš ko mažiausiai sau kvaršinu galvą plaukioti 'tarptautiniuose vandenyse', man geriau nuskęsti lietuviškame ežere..."

Dail. Antano Rūkštelės meno paroda, įvykusi Detroite kovo 5 - 12 dienomis, susilaukė gausių detroitiečių lankytojų. Ji sukelė lygiai tokio pat gyvo lietuvių visuomenės susidomėjimo ir šilto įvertinimo, kaip ir pirmoji

VYT. ALANTAS

pasaulyje besireiškia visokie skersvėjai į iš to kelio išmuštą. A. Rūkštelė, kaip ši paroda Detroite rodo, daugiausia kultū-

perkelia drobėn gamtos dvasią. Parodos lankytojas jaučiasi išplėštas iš šių dienų audringos kontrastų kasdienybės ir nukeltas į gamtos ramybę alsuojančias užvėjas. "Rėkti" A. Rūkštelė nemėgsta. Net ir tuose paveikluose, kur į peisažą įpintos žmogiškos figūros, kaip sakysime drobėje "Po darbo", kur matome besikalbančias susitikusias miškelyje dvi moteris, arba "Saulėlydyje prie ežero", kur du vaikai žaidžia ežero pakrantėje, arba pagaliau "Saulėlydyje", kur mergina neša neščiais vandenį, žmogiškos figūros taip organiškai įjungtos į peisažą nuotaiką, kad jos lyg ir susilieja su bendra peisažo dvasia.

-- Kodėl nefiksuoji drobėje maištingų gamtos akimirų? - klausia žiūrovas.

-- Pats gyvenime turėjau per daug audrų, -- nusišypso dailininkas.

Informacijos apie asmeninius menininko patyrimus bei išgyvenimus, be abejo, yra parankus raktas į jo kūrybos paslaptis, bet šįkart apie tai nekalbėsime: pakaks čia pastebėjus, kad A. Rūkštelė tikinančiai ir suprantamai išsako kad ir nereikliausiam žiūrovui tai, ką jis nori pasakyti...

A. Rūkštelė

IŠ BAŽNYČIOS

dailininko paroda, įvykusi Detroite 1956 m.

Gal kiek ankštoje, bet jaukioje Tarptautinio Instituto salėje buvo iškabinta 33 paveikslai. Visi darbai buvo nauji detroitiečiams dar nematyti. Be vieno kito natūrmorto bei buitinio paveikslų, parodoje aiškiai vyraavo peisažas, Nors, kaip minėjau, nuo pirmojo Rūkštelės pasirodymo Detroite praėjo 4 metai, tačiau abiejose parodose viešpatavo maždaug tos pačios nuotaikos. Kas matė dailininko paveikslus, sakysime, kad ir Vokietijoje, teminių stovyklose, ir mato juos dabar, turės konstatuoti milžinišką A. Rūkštelės padarytą pažangą. Jei andai jis dar tebeieškojo savo kelio, tai šiandien jis turi jau subrendusio menininko veidą su aiškia, nusistovėjusia menine pasaulėžiūra bei išieškotą ir ne be didelių pastangų įsigytą nuosavą techniką. Be jokio svyravimo dailininkas eina kaip ėjęs realizmo, sakytume, estetinio realizmo keliu ir neatrodo, kad šiais laikais meno

A. Rūkštelė

GERI KAIMYNAI

rėti įvairiais požiūriais. Vienas ieškos joje audros momentų, kitas - lietingumo ir vėjuoti rudens niūrumo, trečias - saulėtos giedrybės, kalbant gi apie A. Rūkštelę, reikia pasakyti, kad jis pirmą galvą gamtoje ieško ramybės, rimties ir susitelkimo. Jo peisažuose nėra judesio, audrų, griežtų kontrastų, jie yra persunkti ramiosios gamtos ritmu. Jo pavasariai, rudenys, saulėlydžiai, vidurvasariai, Lietuvos miškai, keliai, pušynai, ežerai, žiemos vakarai rodo mums gražiąją, patraukliąją daugiaveidės gamtos pusę ir kviečia mus ilsėtis jos ramiose užuovėse. Susidaro įspūdis, kad dailininkas lyg ir bėgtų nuo audros į ramybę. Atsidėjusiai išieškotais spalvų deriniais, švelniu koloritu bei ritminga kompozicija dailininkas meistriškai

Pabrėžtinai čia ir kitas A. Rūkštelės kūrybos bruožas. Dailininkas ieško gamtos ramybės, rimties ir susitelkimo. Jo peisažuose nėra judesio, audrų, griežtų kontrastų, jie yra persunkti ramiosios gamtos ritmu. Jo pavasariai, rudenys, saulėlydžiai, vidurvasariai, Lietuvos miškai, keliai, pušynai, ežerai, žiemos vakarai rodo mums gražiąją, patraukliąją daugiaveidės gamtos pusę ir kviečia mus ilsėtis jos ramiose užuovėse. Susidaro įspūdis, kad dailininkas lyg ir bėgtų nuo audros į ramybę. Atsidėjusiai išieškotais spalvų deriniais, švelniu koloritu bei ritminga kompozicija dailininkas meistriškai

A. Rūkštelė

BURTŲ METIMAS DEL APSIAUSTO

tie kūriniai, perėję per lietuvių dailininko kūrybinę prizmę, įgauna stiprų lietuviško peizažo atspalvį. Sakysime, jei jo pa-

DETROIT

Kviečiame Kaziuko mugėn Kovo 26 d. buv. Lietuvių svetainėje įvyks IV-toji Detroite Kaziuko mugė.

Skautės ir skautai kviečia ir didžiuosius ir mažuosius atsilankyti. Niekam nuobodžiauti neteks: žaidimai, laimėjimai, "prekybininkų" būdelės. Viskas pačių jaunųjų skaučių-tų paruošta.

Taip pat veiks tėvėlių suorganizuota mugės valgykla. Joje galima bus ir papsirūšinti ir papirkti. Tad visi kviečiami 26-tą dieną valgyti tik mugėje, nes valgyklos šeimininkės pasiruošusios visus malonius vaišinti.

Dail. A. Rūkštelė kalbasi su rašytoju Vyt. Alantu per parodos atidarymą.

A. Norus - Naruševičiaus nuotrauka

A. Rūkštelė - 1941 m.

birželio naktį

veikslu "Pušys Cape Code, Mass." nebūtų padėtas parašas, galvotum matąs Lietuvos gamtos vaizdą. Kitaip sakant, ir sveltimą gamtą dailininkas mato lietuviškomis akimis. Žiūrint į jo kūrybą tuo požiūriu, reikia pasakyti, kad A. Rūkštelė yra labai subjektyvus dailininkas, gal tiksliau pasakius, "lietuviškai" subjektyvus. Galimas dalykas, kad kaip tik tame "lietuviškame" subjektyvume ir reikia ieškoti jo pasisekimo paslapties, be abejo, neužmirštant ir to fakto, kad aplamai jo kūryba atremta į tvirtus, klasicizmo atsiuodančius estetikos principus.

Parodą atidarant savo žodyje dail. A. Rūkštelė tarp kit ko pareiškė: "Aš ko mažiausiai sau kvaršinu galvą plaukioti 'tarptautiniuose vandenyse', man geriau nuskęsti lietuviškame ežere."

re". Atrodo, kad šiais žodžiais dailininkas bus nusakęs savo credo kaip menininkas ir kaip lietuvis.

A. Rūkštelė jautriai reaguoja į mūsų tautos tragiškus įvykius ir aplamai stengiasi užfiksuoti drobėje mūsų gadynės veidą, be to, jis yra ir iškilus portretininkas, bet kadangi tų žanrų darbų parodoje nebuvo, apie tai ir nekalbėsime. Gal čia tik dar tektų paminėti iškabintą etiudą "Birželio naktį, 1941", kuriame dailininkas vienos moters figūrą stengiasi išreikšti anų metų skaudžių įvykių siaubą. Moters figūros veido, o ypač akių išraišką įtampamas sukrečia savo realizmu. Tačiau ta siaubo nuogybė daro žiūrovui per daug

betarpišką įspūdį, lyg ir eliminuodama menininko individualybę. Tame darbe mes matome išvežimų sužadintą psichologinį išgyvenimą, bet pasigendame paties dailininko individualios ir originalios meninės formos.

A. Rūkštelės meno paroda mums, detroitiečiams, buvo didelis šio sezono kultūrinis įvykis, to tokių įvykių čia ne taip dažnai būna. A. Rūkštelė po pirmos savo parodos čia buvo įsigijęs daug draugų ir gerbėjų, o po šios parodos, be abejo, jų skaičius bus dar padidėjęs. Tą parodą ir parduotų paveikslų skaičius - viso 13. Šiais nedarbo laikais šis skaitmuo kalba pats už save.

ARTEJA VELYKŲ ŠVENTĖS...

Tai gražiausio metų laiko įdomiausios šventės. Ir jose malonu savo artimuosius aplankyti, pavasariu ir Velykoms pasidžiaugti. O taip pat ir jų prisiminimui bei draugiškumui sustiprinti prasmingą dovana įteikti.

Geriausia dovana — gera lietuviška knyga, gražiai išleista ir skoningai įkietus viršelius įrišta. Tokia yra rašytojo R. Spalio ALMA MATER. Išleista Vilties, 434 psl., su persiuntimo išlaidomis kaštuojanti \$5.00.

ALMA MATER dovanodami padarysit didelį džiaugsmą. O ypač, jei ją pasiūsit savo artimiesiems į Vokietiją ar kitus kraštus, kur lietuviškų knygų maža ir jas nupirkti dėl mažų uždarbių sunku.

Tai gi, Velykos čia pat, o ALMA MATER yra geriausia šventinė dovana.

DIRVA

6907 Superior Ave.,
Cleveland 3, Ohio.

Siunčiu \$5.00 ir prašau man išsiųsti R. Spalio naują knygą "Alma Mater".

Užsakytojas:

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

A. Rūkštelė - Jaunoji Lietuva

dovanos
taupytojams

SAUSIO IR VASARIO
MENESIAIS

PADEJUS \$500.00
AR DAUGIAU

KAS DU MEN.
BUODAMOS
VIS NAUJOS
DOVANOS.

DARBO VALANDOS:

5 1/4%

mokame už
ligalikes
taupmenas!

INSURED
BY
ST. ANTHONY SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

JOSEPH F. GRIBASKAS, vadovas

ST. ANTHONY SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

1447 S. 4th COURT, CICERO 50, ILL. / DI 2-1397, TO 3-8131

Lituanicos tunto tuntininkas s. Viktoras Lesniauskas ir draugininkas v.s. Vytautas Namikas dėsto rankdarbių Kaziuko mugėj Chicagoje. V. Noreikos nuotrauka

New Yorko lietuvių žinios

SEKMINGAS LITERATŪROS VAKARAS

Lietuvių Atletų Klubas Brooklyn, N.Y., surengė literatūros vakarą, kuris įvyko kovo 11 d., klubo salėje, dalyvaujant vietos rašytojams L. Žitkevičiui, J. Rūtenai, R. Kisieliui ir S. Jakštui. Rašytojai paskaitė iš savo naujausios kūrybos. V. Rūtenis, jauniosios kartos atstovas, pagrojo akordeonu.

Aleksandras Vakselis, Atletų Klubas pirm, ir to vakaro iniciatorius savo trumpam žodyje pabrėžė, kad šis klubas rūpinasi ne vien sportu, bet ir aplamai kultūrine veikla. Šis literatūrinis vakaras buvo tik pradžia, o jų numatomas surengti visa eilė, o taip pat ir meno parodų.

Atsilankė 45 žmonės. Programai vadovavo rašytojas J. Rūtenis. Įėjimas buvo laisvas ir klubo užkandžiai nemokami.

METINIS APYLINKĖS SUSIRINKIMAS

Lietuvių Bendruomenės Cypress Hills apylinkės labai gausus metinis susirinkimas įvyko kovo 11 dieną, Bručo svetainėje, Woodhaven, N.Y.

Tai pati stipriausia New Yorko apygardos LB apylinkė, turinti 265 narius ir jų tarpe tik 50 nemokančių nario mokesčio.

Buvęs pirm, J. Maceika padarė plačią savo veiklos apžvalgą, o išd. A. Šetikas finansų apyskaitą.

Į naują valdybą išrinkti: A. Šetikas, Maurukienė, Šalinskienė, P. Monvila ir J. Klevečka, Norvila ir Laurinavičius liko kandidatais. Susirinkimo prezidento pirm, buvo inž. A. Novickis, sekretoriais - dr. R. Sodaitienė ir R. Kezys. P. Naujokaitis tarė žodį LB New Yorko apygardos vardu.

Jokūbas Stukas su savo bendrakeleiviu Kroeger po susirinkimo parodė iš dabartinės Lietuvos filmą ir papasakojo iš bolševikų pavergtų kraštų patirtus įspūdžius. Žmonių susirinko pilnutėlė salė.

ALTS-GOS II-JO SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

ALTS-gos II-jo skyriaus metinis narių susirinkimas įvyko kovo 12 d., J. ir O. Valaičių restorane, Brooklyne, N.Y.

Pirm, J. Sirusas apibūdinęs praeitų metų skyriaus veiklą, svarstymui pasiūlė 3 svarbiausius punktus: 1) Paremti Los Angeles tautinių namų įsigyjamą, 2) Atkreipti dėmesį į ALTS-gos centro valdybos pasiūlymą kiekvienam nariui prisidėti prie Dirvos platinimo, 3) Išrinkti atstovus į ALTS-gos gegužės gale įvykstantį suvažiavimą Chicagoj.

Los Angeles namams susirinkimas nutarė skirti 75 dol. Į suvažiavimą iš II-jo skyriaus sutiko važiuoti: V. Abraitis, S. Abraitienė, O. Valaitienė, J. Sirusas, A. Senikas ir E. Čekienė.

P. Paprockas pranešė išdo reikalus, o V. Abraitis kontrolės komisijos vardu paskaitė revizijos aktą.

Į skyriaus valdybą perrinkti: J. Sirusas - pirm., S. Abraitienė

- sekretorė ir P. Paprockas - išd.

Susirinkime dalyvavo A. Diržys, I-jo skyriaus pirm., ir apibūdino to skyriaus veiklą ir užsimojimus ruošti ideologines diskusijas kartu su II-tu skyriumi ir neolituais. Taip pat jis išskėlė ir kitų gražių sumanymų.

J. Valaitis atkreipė dėmesį į besiorganizuojančius lietuvių namus New Yorke ir jų iniciatyvos rėmimą. Po susirinkimo oficialios dalies diskusijos tęsėsi prie malonių šeiminkų Valaičių vašių stalo.

E.Č.

LIETUVIŲ SPAUDOS KLUBO SUSIRINKIMAS

Nesenai įvykusiame Spaudos Klubo susirinkime Lietuvos Laisvės Komiteto narys Juozas Audėnas nušvietė ir plačiau supažindino susirinkusius su leidžiamais laikraščiais okupuotoje Lietuvoje. Gausiais klausimais gvildenta tema dar daugiau buvo išryškinta. Visi, reiškia ir tie, kuriems neteko tiesioginiai pažinti sovietų spaudos, priėjo išvados, kad Lietuvoje spaudos, kuri atitiktų tautos dvasią, visai nėra. Visi laikraščiai perpildyti ilgais ir nuobodžiais propagandiniais straipsniais ir tarnauja tik komunistų partijai ir Maskvos tikslams. Net savo išorine išvaizda Lietuvoje išsėtinę laikraščiai yra panašūs sovietinės Maskvos spaudai.

Nors okupuotos Lietuvos laikraščiai spausdinami lietuviškais rašmenimis, bet savo turiniu lietuviams jie yra visai svetimi.

Toliau klubo pirmininkas Jonas Valaitis ilgesniu žodžiu kėlė reikalą laisvajame pasaulyje leisti knygas, kurios daugiau gvildentų Lietuvos praeitį ir Nepriklausomybės laikotarpį. Tokio pobūdžio knygoms reikia daugiau aprūpinti priaugančią kartą, kuri visai nematė ir nepažįsta Lietuvos nepriklausomo gyvenimo.

Ateinančiai kadencijai į klubo valdybą išrinkta: Jonas Valaitis - pirmininkas, Albinas Trečiokas ir adv. Stephan Bredes Jr. - vicepirmininkai, Juozas Audėnas - sekretorius ir Antanas Sodaitis - išdininkas.

Po susirinkimo Arlington restorano šeiminkai Ona ir Jonas Valaičiai pavažiavo klubo narius.

KVIEČIAM I JAUNIMO VAKARĄ

New Yorke jau keleri metai veikia Skautams Remti Komitetas, kurį dabar sudaro A. Sodaitis - pirmininkas, M. Klivečienė ir dr. E. Noakas - vicepirmininkai, A. Kidolienė - sekretorė ir P. Matekūnas - išdininkas. Komitetas rūpinasi sudaryti reikiamas sąlygas skautų stovyklavimui ir visai veiklai. Iš suteiktų lėšų skautai yra aprūpinti palapinėmis, indais ir kitais reikmenimis. Tuoprisidedama prie sudarymo galimybės New Yorko skautams kas vasarą stovyklauti gamtoje.

CHICAGOS LIETUVIŲ ŽINIOS

Kovo 11 d. įvyko Tautinės S-gos Chicago skyriaus narių susirinkimas. Be einamųjų reikalų, nesenai atvykęs iš Prancūzijos p. Dainauskas skaitė paskaitą apie dabartinę Prancūzijos politinį bei ekonominį gyvenimą. Kalbėtojas gana plačiai atvaizdavo De Gaulle vedamą politiką pažymėdamas, kad jis pirmasis išskėlė Alžirijos apsisprendimo klausimą. Šis klausimas yra svarbus tuo, kad sutvarkius Alžirijos klausimą tuo pačiu rišasi Rytų Europos likimo klausimas.

T. Blinstrubas susirinkusius painformavo apie būsimą Tautinės Sąjungos seimą, kuris įvyks gegužės 27 — 28 d. Chicagoje, Sheraton viešbutyje. Be einamųjų reikalų seimo metu t. y. gegužės 27 d., 7 val. vak. tame pačiame viešbutyje įvyks didžiulis banketas. Visi Tautinės Sąjungos nariai, ypač Chicago, Cicero ir E. Chicago ir plačioji visuomenė kviečiama jame dalyvauti. Smulkesnė pro-

grama bus paskelbta vėliau.

T. Blinstrubas taip pat atkreipė dėmesį, kad birželio 11 d. įvyksta Bendruomenės valdomųjų organų rinkimai. Ragino visus aktyviai dalyvauti, nes Tautinė Sąjunga Bendruomenės veiklą vispusiškai remia.

Išrinkta į būsimą seimą 10 atstovų. Skyriaus nariai ir svečiai supažindinti su ruošiamu žibuoklių baliumi, kuris įvyks balandžio 22 d., 8 val. vak., Midwest Hotel, Grand Ballroom, 6 N. Hamlin Ave. Chicagoje.

Po susirinkimo įvyko kavutė. Kaip susirinkime, taip ir kavutėje dalyvavo svečiai iš E. Chicago ir Cicero skyrių. Taigi gera pradžia kaimyninių skyrių bendradarbiavimo.

Kavutės metu pasisakyta įvairiais reikalais. Kavutėje paruošė ir skaniais pyragaisiais pavažiavo skyriaus nars. Ačiū Joms!

J. Jurevičius

Chicago Aukštesniosios Lituanistikos Mokyklos Motinų Klubas ruošia koncertą, kuriame programą be atlyginimo, išpildys operos solistai, moterų ir vyrų choras. Koncertui diriguos A. Kučiūnas.

Pelnas skiriamas Chicago Aukštesniosios Lituanistikos Mokyklos vadovėliams leisti.

Koncertas įvyks 1961 m. kovo 26 d., 3:30 val., Jaunimo Centro salėje, Claremont Ave., Chicagoje.

Bilietai gaunami Marginiuose — 2511 W. 69 St., PR 8-4584, pas Karvelį — 3322 So. Halsted St., YA 7-0677.

CleveSavings

DON'T JUST WISH - SAVE FOR THE THINGS YOU WANT MOST

WE WELCOME SAVERS ASK ABOUT OUR AUTOMATIC SAVINGS PLAN

The Cleveland Trust Company

70 CONVENIENT BANKING OFFICES

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Saturday Gigantic Courtesy Day

MAY'S BASEMENT BIRTHDAY SALE

STORE HOURS
SATURDAY
DOWNTOWN
9:30 A.M.
to
5:45 P.M.

On The Heights
9:30 A.M.
to
6 P.M.

PARMATOWN
9:30 A.M.
to 6 P.M.

You'll think our merchandise has been mislabeled when you see the prices! It's new merchandise... quality merchandise... to better your living. We expect to set a record for style, value and price. Come in and see how many things we have for you and your family for Spring and Easter... and for your home at money-saving low prices.

STORE HOURS
MONDAY
DOWNTOWN
9:30 A.M.
to
9 P.M.

On The Heights
9:30 A.M.
to
9:30 P.M.

PARMATOWN
9:30 A.M.
to 9:30 P.M.

Eagle Stamps Add Even More To Your Savings

EAGLE STAMPS

the MAY co's

DOWNTOWN - PUBLIC SQUARE

NOW 3

REIŠKIA DAR DIDESNĮ SUTAUPYMĄ

BASEMENT stores

CEDAR CENTER - RIDGE AND RIDGEWOOD DRIVE

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345
13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DALIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

Quik Auto Service, Inc.

1304 East 9 Str. Tel. TO 1-1673

Vietinių ir užsieninių automobilių taisymas. Visų rūšių mechaninis ir "Auto Body" taisymas, gerai išbaigtas — garantuotas dažymas. Prano Grigonio priežiūra.

Jei jūsų mašina reikia taisyti, ilgiau nelaukit ir susitaisykit dabar, kada dar galite gauti nuolaidą.

BOSTON

Trečiasis šių metų kultūrinis Subatvakaris rengiamas kovo 18 d., 7 val. 30 min. vak., ALT S-gos Bostono sk. namuose. Programoj prof. dr. J. Puzino paskaita ir pokalbis jo paliesta tema.

Po paskaitos ir pokalbio tradicinė arbatėlė. Subatvakarių viešnios ir svečiai kviečiami dalyvauti su savo draugais ir pažįstamais. Prof. dr. J. Puzinas šiuo metu gyvena Bostone ir redaguoja L. E. XXIII-jį tomą.

Rytų apygardos šachmatų pirmenybės laimėjo So. Bostono L. P. Draugijos šachmatininkai, nugalėdami visas pirmąsias vietas. Pirmenybės įvyko kovo 11 d., So. Bostono L. P. D. patalpose.

A kl. Brooklyno L. A. K. pralaimėjo Bostonui 1:4. Po tašką Bostonui laimėjo G. Šveikauskas, J. Vilkas, Algis Makaitis ir L. Šveikauskas. Garbės tašką Brooklynui nugalėję S. Trojans, įveikęs Kontautą.

B. kl. Bostono komanda (Starinskas, Keturakis, Karosas, Kazlauskas, Ivaška) nesulaukė sau priešininkų. Jaunių grupė: A. Leonavičius 4-0, R. Girmius ir K. Vaičaitis po 2½. Jaunučių grupė laimėjo Kestutis Girmius 5-0, Jonas Daugirdas 4-1 ir J. Vilėniškis 2½ taškų.

Žaibo turnyrą (10 sek. ėjimas) laimėjo Algis Makaitis, J. Vilpišauskas ir Edv. Staknys (pastarieji du iš LAK), sukarę po 4-1 tš. Dalyvavo 16 dalyvių, įskaitant svečius amerikiečius.

Baltijos Tuntas ir šiemet, nors vėlokai, ruošia Kaziuko mugę, kuri bus Verbų sekmadienyje, salėje po bažnyčios, nuo 8 val. ryto iki 12 val. Sesės kruopščiai ruošiasi, kad mugė būtų įvairresnė. Neatsilieka nei paukštytės.

Paremkite skautišką jaunimą, atsilankydami tą dieną į rengiamą mugę ir įsigydami gražių Velykoms dovanų,

Graži dovana Velykų proga

Plokštelės tik neseniai pagamintos

LITHUANIAN - AMERICAN Long Play Hi-Fi Records

Sol. LIONE JUODYTE-Matthews yra įdainavusi naują lietuviškų dainų plokštelę —

"MANO LIETUVOS PRISIMINIMAI"

(My Lithuanian Memories) Kaina \$4.98

Antrąją mažą (angliškai) — "Christmas Carols"

Shepherd Boy and Sleeping Child.

Kaina 98c.

Išleistas Mill Marlboro Co. Platintojams užsakius didesnius kiekius — duodama nuolaida.

UŽSAKYMUS SIŪSTI: ALEX MATHEWS

256 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.

arba gaunama visose radijo stotyse

Už turtingiausią rankdarbiais ir gražiai išpuoštą stalą Clevelando skautų suruošioje Kaziuko mugėje, komisija iš V. Jakubaičio, A. Raulinaitienės ir P. Karaliaus paskyrė premiją Laimutės skautų draugovei, J. Garlos nuotrauka

CLEVELANDE ir apylinkėse

ŽMOGUS, KURĮ UŽMUŠIAU...

Spaudoj, radijo, televizijoje — visur tas pats: raudono siūlo ryškumu atžymimas žmogaus naikinimas. Žmogus virto besieliu statistikos objektu: žuvo, nusižudė, nužudyta. Cuba... Congo... ir t.t.

JULIUS KAZĖNAS, vaidinąs Abato vaidmenį veikale "Žmogus kurį užmušiau".

Vaidilos teatras, paruošęs šį spektaklį, atliko didelį darbą. Ruošiantis reikėjo daug valandų pasivogti nuo mokslo, poilsio. Ar šią milžiniš-

Vos pirmus žingsnius bežengia vaikai gatvėje ir tie, mediniai pistoletais besišvaistydami, jau žudymo polėkius į žaidynes įpynę. Žmogus paskendo pilkoje m a ž a vertiško mįgloje. Skaidresnių, džiugių prošvaisčių tiek mažai... o jų taip pasiilgstama.

JŪRA GAILIUSYTĖ, vaidinanti Augustės vaidmenį veikale "Žmogus kurį užmušiau".

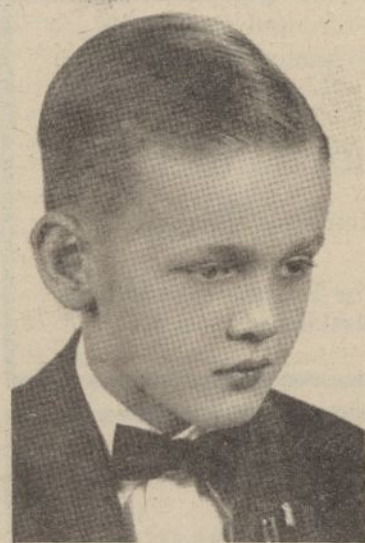
Tas pasiilgimas ir paskaitinės režisierių Igną Gatautį pasirinkti minėtąjį spektaklį. Ir neapsiriko. Šio veika-

lo, žmogaus vertės iškėlimas bei pačios žmoniškumo idėjos ugdymas yra nuolatinia veiksmo ir žodžio palydovai. Autoriaus meistriškai supintos situacijos, gilaus dramatiškumo kupini veikmo dalyviai ir nepaprastai spalvingais niuansais plaukias jų sielos gelmių prasiveržimas.

JULIUS KAZĖNAS, vaidinąs Abato vaidmenį veikale "Žmogus kurį užmušiau".

Vaidilos teatras, paruošęs šį spektaklį, atliko didelį darbą. Ruošiantis reikėjo daug valandų pasivogti nuo mokslo, poilsio. Ar šią milžiniš-

VYTENIS GATAUTIS, 13 metų amž., vaidinąs Eitel vaidmenį veikale "Žmogus kurį užmušiau".

ką darbo ir pastangų auką vaidiliečiai skiria sau? Ne! Ji skirta man, jums, mums visiems — žiūrovui. Teatras — visuomenės vaikas ir mūsų pareiga jo likimu pasirūpinti.

Ar aktoriai, už įneštą darbą, verti atlyginimo? Aišku verti! Kuriuo būdu? Atsilankymu į pastatymą. Vaidiliečių kolektyvo žodžiais tarus: "Patiks — girkit. Ne — barkit. Bet kad ir vien barniui, visvien, ateikit. Gausis žiūrovas — teatro augimo, tobulėjimo laidas.

Tiesa, kyla klausimas, ar vaidiliečiai tinkamai pasiruošę stoti žiūrovo teisman? Atsakymas aiškus — einam, pamatysim. O abejotojams dera prisiminti, kad vaidiliečiai jau ne vieną kietą riešutą gerai sugrauzė. Einam!

Z. D.

• Dr. J. Sukarevičius, širdžiai sunegalavus, gydomas Huron Rd. Hospital.

• D.L.K. Birutės Draugija maloniai kviečia visuomenę balandžio 9 d. jaukiai praleisti popietę šv. Jurgio parapijos salėje prie užkandžių, šokių ir arbatos stiklo. Pradžia 3 val. po pietų.

• Norime pirkti naudotą pianiną. Pranešti: V. Brazauskas: 1211 E. 82 St., RA 1-9318.

• Norintieji prieš Velykas gauti paršiukų, prašomi užsisakyti pas p. Šukį (Lietuvių klube). Vieno paršiuko kaina tarp 12-13 dol. Paršiukus iš Lietuvių Klubu bus galima atsiimti Did. Ketvirtadienį — kovo 29 d., po pietų.

Malvina Neura

(37)

Išnuomojamas butas

Iš 4 ar 5 kambarių, su baldais. 1388 E. 66 St. Telefonas: HE 1-7763. Mėnesiui \$50.00.

(33)

Delikatesų krautuvė

Netoli šv. Jurgio parapijos bažnyčios, į šiaurę nuo Superior. \$40,000 pajamų per metus. 6 kamb., 2 garažai. Kaina prieinama.

Dviejų šeimų namas

Euclid Beach rajone. Po 5 ir 5 kamb. Kainaprieinama. Savininkas išsikelia.

Globokar Realty

986 E. 74 St. HE 1-6607

(32)

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

Cott

QUALITY BEVERAGES

into your home.

IT'S Cott TO BE GOOD

MARVEL BEVERAGE CO.

8915 CRANE AVE.

BR 1-4400

Praeitą savaitę keliasdešimt jaunų Clevelando lietuviukų gavo sutvirtinimo sakramentą šv. Jurgio parapijos bažnyčioje, V. Pliodžinsko nuotrauka

EAST CLEVELAND - 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE

SAVINGS EARN 4% SUPERIOR SAVINGS

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

HOME AND REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE - 6712 SUPERIOR AT E. 68 ST.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue EN 1-1763 936 East 185 St. KE 1-7770

KAS IR KUR?

• Inž. J. Jurkūnui, Tautinės Sąjungos vicepirmininkui, buvo padaryta kojos operacija ir iš ligoninės jau grįžo į namus tolimesniai sveikimui.

• Lietuviai gydytojai į savo draugijos suvažiavimą šiais metais rinksis New Yorke, birželio 24-26 dienomis.

• Dr. Stasys A. Bačkis, Lietuvos pasiuntinys Washingtone patarėjas, išskrido su žmona į Romą, dalyvauti kovo 18 d. sušauktame Audrio Juozo išventinimo ir kunigus iškilnėse ir kovo 19 d. primicijoje. Grįždami sustos Paryžiuje. Į Washingtoną sugrįš balandžio 5 d.

• Kompozitoriui K. V. Banaičiui, dabar gyvenančiam Brooklyne, suėjo 65 m. amžiaus. Sukaktuvinišką aplankė būrys bičiulių ir palinkėjo geros sveikatos, kurios paskutiniuoju metu stokoją.

• Vincas Abramikas, Lietuvos kariuomenės kapitonas, Dirvos skaitytojas ir bendradarbis, gyvenęs Chicagoje, praėjusį penktadienį, kovo 10 d. staiga mirė širdies smūgiu. Velionis buvo 57 m. amžiaus. Liko žmona ir dvi dukterys.

• Alg. Šalčius (Almus) iš Great Neck, N. Y., jo paties pareiškimu, gegužės mėn. ruošiasi vykti į Lietuvą. Kaip žinoma, prieš kurį laiką jo straipsnis Darbo žurnale kultūrinio bendradarbiavimo su Lietuva reikalu ne tik sukėlė skaitančios visuomenės nuosėdą, bet ir nusodino to žurnalo redaktorių J. Kiznį iš pareigų.

• Dr. J. Mačiulis, iš Cleveland, mokėdamas už prenumeratą atsiuntė \$5.00 auką.

• Inž. Brutenis Veitas, iš Pittsburgho, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

• St. Skirmantas, iš Sacramento, Cal., mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

PAVERGTUJŲ SEIMO ATSTOVŲ PASITARIMAS SU BARONU VON GUTTENBERGU

Vasarą 16-19 d.d. Washingtone vyko Amerikos—Vokietijos konferencija, globojama vadinamos American Council of Germany. Iš Vokietijos į konferenciją atvyko paties užsienio reikalų ministerio v. Brentano vadovaujama delegacija. Konferencija svarstė ir Rytų Europos problemas. Joje dalyvavo ir Pavergtųjų Seimo atstovai. Po konferencijos vienas iš vokiečių delegacijos narių, žinomas V. Vokietijos politikas ir Bundestago narys baronas v. Guttenberg padarė vizitą Pavergtųjų Seimui ir Overseas Press Club patalpose turėjo su Pav. Seimo atstovais pasitarimą. Pasitarime aiškėjo, kad Vakarai šiuo metu nemiato realių galimybių nei Vokietijai sujungti, nei Centro ir Rytų Europai iš sovietinės priespaudos išvaduoti. Tačiau, kadangi Europos problemų vienoks ar kitoks sprendimas yra lemiančios reikšmės visai tarptautinei raidai, Europa buvo ir bus pagrindinis sovietinės ekspansijos taikinys, o tuo pačiu ir pagrindinis Rytų-Vakarų kovos laukas. Pasitarime ypač buvo pabrėžtas Vokietijos ir Centro bei Rytų Europos valstybių problemų glaudus ryšys.

• Geriausia Velykine dovana yra graži lietuviška ilgo grojimo nedužtama plokštelė "Sophie Barcus radijo vakarų šokininkės dainuoja", kurioje telpa trys gražios velykinės giesmės, septynios kalėdinės giesmės ir net dešimt liaudies dainų. Plokštelės kaina \$4.95 ir 50 centų pašto išlaidoms padengti. Rašykite sekančiu adresu: ALBA RECORDS, 7159 S. Maplewood Avenue, Chicago 29, Illinois.

• Dr. J. Maurukas, iš Elyria, mokėdamas už Dirvą, atsiuntė \$5.00 auką.

TĖVIŠKĖS PARAPIJOS CHORUI 10 METŲ

Organizuojantis Tėviškės Lietuvių Evangelikų Liuteronų Parapijai 1951 metais, Chicagoje, vienas iš pirmųjų jos vienetų buvo choras, nors pradžioje dar ir menku sąstata. Žinomo veikėjo ir

giesmių vakarai, surengti Verbų sekmadieniais.

Prieš dvejus metus choro vadovavimą perėmė buvęs gimnazijos mokytojas Jurgis Lampsaitis. Mergaičių sekstetui, kuris pasireiškia ir įvairiuose tautiniuose rengimuose, vadovauja muzikė Bronė Variakojienė. Šiupiniui ir Joninėms minėto choro nariai padeda Aidos dainų chorui. Iš jų pačių choristų sudaromi duetai, kvartetai, oktetai, kad pajvairinius giedojimą.

Choras stengiasi iškelti lietuvių liaudies giesmes, kurios dar gyvos pamaldyose lietuvininkuose. Tų giesmių turima jau visą rinkinį, kurios daugumoj tilžio muziko Valterio Banaičio, buvusio Sv. Jono bažnyčios, Klaipėdoje, vargonininko Voskos ir kitų harmonizuotos chorui.

Chicagoje prie šio darbo prisideda komp. prof. Vladas Jakubėnas. Paskutiniu metu harmonizavo dvi liaudies giesmes: "Tyloj Tu švenčiamasis..." ir "Ak, tu svieto budavone...", pakeistu tekstu — "Dieve, Tu mano gyvybe...", trijų puslapių. Pastarosios giesmės, šalia kitų, jų tarpe ir Haendelio — Aleliuja (da-

VIRŠUJE: Tėviškės Lietuvių Evangelikų Liuteronų parapijos Chicagoje choras. Pirmoj eilėj sėdi iš kairės: Irena Jurgaitytė, Zelma Žemaitaitytė, Lilija Srugytė, Zenta Česnaitė, Bronė Variakojienė - mergaičių seksteto vedėja, Jurgis Lampsaitis - dirigentas, Rita Česnaitė, Gerda Idzelytė, Karina Srugytė, Rūta Laisvėnaitė, Antroji ir trečioji eilėj: Adėlė Trakienė, Astrida Dreijerytė, Irgarda Žemaitaitytė, Marija Nauburienė, Erika Idzelytė, Urtė Padagienė, Ingrida Gibšaitė, Zelma Kiaupaitė, Aldona Buntinaitė, Brigita Barmitaitė, Irena Srugytė, Anė Mikaitytė, Rūta Srugytė, Rūta Puodžytė, Edita Žemaitaitytė, Alma Šimkutė, Ela Žemaitaitytė, Erika Betnerytė, Elena Holenderytė, Erika Galinaitytė, Elena Mikelaitytė. Ketvirtoji eilėj: Leonas Gružas, Adolfas Kleinaitis, Antanas Jankus, Jonas Juzaitis, Jonas Jurkšaitis, Vilijus Mikaitis, Adolfas Enzinas, Otonas Genutis, Vilijus Puodžius, Jonas Brazinskas, Jonas Skvirblys, Mikas Panaras, Valteris Bendikas, Nuotraukoj trūksta Rudolfo Valdukaičio ir Angelikos Trumpjonaitės.
M. Nagio nuotrauka

Jūrų skautės R. Mockutė ir L. Koklytė Clevelando skautų suruoštoj Kaziuko mugėj prie savo papuošto stalo laukia pirkėjų.
J. Carlos nuotrauka

Kas Dirvos neskaito — daug nustoja!

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

Korp. Neo Lithuania filisteriui ir Margučio redaktoriui

DR. B. T. DIRMEIKIUI

mirus, žmoną, vaikus artimuosius giliai užjaučia

Lietuvių Tautinis Akademinis Sambūris Chicagoje

Korp. Neo Lithuania filisteriui

DR. BRONIUI T. DIRMEIKIUI

mirus, jo žmonai, šeimai ir artimiesiems užuojautą reiškia ir drauge liūdi

Korp. Neo Lithuania vyriausioji valdyba

Didžioje skausmo valandoje, netikėtai mirus

A. A.

Kapt. VINCUI ABRAMIKUI,

jo žmoną ELENĄ, sūnų ir dukras giliai užjaučia

Irena ir Petras Vėbrai

ROCHESTER

• Vietos Lietuvių Bendruomenės pastangomis, kovo 18 ir 19 dienomis, šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje, dail. Juozas Pautienius surengė savo kūrinių parodą, kurioje buvo išstątes 37 paveikslus. Iš jų parodė 11 paveikslų. Jų vertė nuo 100 iki 400 dolerių. Parodą per dvi dienas aplankė apie 700 žmonių.

Dail. J. Pautienius labai patenkintas tokių nelauktu pasisekimu. Parodą atidarė Bendruomenės pirm. Kazys Sabalis, sveikino parapijos kleb. kun. Pranas Valiukas, o dailininko darbų apžvalgą padarė rašytojas Jurgis Jankus.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

Grandinėlės šokėjai išpildė meninę programą Clevelando skautų suruoštoje Kaziuko mugėje. Nuotraukoje iš kairės: Gelažytė, Neimanas, Kavaliūnaitė ir Alkaitytė.
J. Carlos nuotrauka